

***AGENCIJA ZA ZAŠTITU
KONKURENCIJE***

IZVJEŠTAJ O RADU 2020 GODINE

Jun 2021. godine

➤ Sadržaj

1. UVOD.....	4
2. ZAKONODAVNI OKVIR	5
2.1. Zakon o zaštiti konkurencije	5
3. AGENCIJA ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE	7
3.1. Nadležnosti.....	7
3.2. Organizaciona struktura i administrativni kapaciteti	8
3.3. Finansiranje Agencije.....	12
3.3.1. Izvori finansiranja i struktura prihoda Agencije.....	13
3.3.2. Organizaciona struktura i administrativni kapaciteti na poslovima zaštite konkurencije na tržištu	14
3.3.3. Priliv/odliv kadrova u stručnoj službi na poslovima zaštite konkurencije na tržištu za period januar 2017- decembar 2020	15
4. SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA	17
5. INTERNA AKTA AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE	17
6. TRI SEGMENTA POLITIKE ZAŠTITE KONKURENCIJE	19
6.1. Zabranjeni sporazumi učesnika na tržištu	19
6.1.1. Pokrenut postupak za utvrđivanje zabranjenog sporazuma.....	20
6.2. Zloupotreba dominantnog položaja.....	21
6.3. Kontrola koncentracija	21
6.3.1. Odobrene koncentracije	23
6.3.2. Rješenja o obustavi	26
6.3.3. Rješenje o odbijenom zahtjevu u 2020.godini iz 2019.godine.....	26
6.3.4. Predmeti prenijeti u 2021. godinu	26
6.3.5. Pojedinačna izuzeća sporazuma od zabrane.....	27
7. KAZNENA POLITIKA ZA POVREDE ZAKONA	27
8. AKTIVNOSTI AGENCIJE VAN POKRENUTIH POSTUPAKA	36
9. COMPETITION ADVOCACY.....	37
10. SEKTORSKE ANALIZE	38
11. MIŠLJENJA.....	39
12. MEĐUNARODNA SARADNJA	39
12.1. ICN - Međunarodna mreža tijela za zaštitu konkurencije	39
12.2. RCC:OECD-GVH.....	39
12.3. Evropska Energetska Zajednica (EEZ)	39
12.4. UNCTAD – Dikusiona grupa za međunarodnu saradnju	40

12.5. Bilateralna saradnja	40
12.6. Ostalo / Upitnici	40
12.7. STO - Pregled trgovinskih politika	41
12.8. Pomoć i podrška Agenciji procesu pristupanja Eu i Monitoring Eu	41
12.9. Projekti pomoći Evropske Unije	41
12.10. Program ujedinjenih nacija za razvoj (United Nations Development-UNDP)	41
12.11. IPA 2014 Instrument za pretpristupnu podršku za godišnji akcioni plan za 2014. godinu (CAP 2014)	42
13. DRŽAVNA POMOĆ	42
13.1. Zakonodavni okvir i podzakonski akti	42
13.2. IMPLEMENTACIJA ZAKONA O KONTROLI DRŽAVNE POMOĆI	47
14. ZAKLJUČAK	73
15. ZAVRŠNI RAČUN ZA 2020. GODINE	75
15.1. Prihodi Agencije	75
15.2. Struktura rashoda	75
15.3. Tekući izdaci	75
15.4. Izdaci za bruto zarade	75
15.5. Izdaci za materijal i usluge	76
15.6. Ostali izdaci	76
15.7. Izvršenje Budžeta za 2020. godinu - Završni račun	77
15.8. Opšti prihodi	78
15.9. Prihodi od djelatnosti Agencije	78
15.10. Ostali prihodi	79

1. UVOD

Pravo tržišne politike konkurencije jedan je od temelja tržišne ekonomije. Njegova svrha je da obezbijedi ravnopravan položaj učesnika na tržištu, bez obzira na veličinu i tržišnu snagu, pod jednakim uslovima primjenom Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl.list CG", br. 44/12 i 13/18), (u daljem tekstu:"Zakon"). Zaštita konkurencije na tržištu Crne Gore je u nadležnosti Agencije za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: "Agencija") od njenog osnivanja 2013.godine.

Bitna specifičnost prava konkurencije jeste da sadrži pravilo izuzetno visokog stepena primjene, čime se izdvaja u odnosu na uobičajene materijalne norme sa kojima se možemo sresti u drugim oblastima. Da bi se takvo pravilo primjenilo, odnosno na adekvatan način uklopilo u domaći pravni poredak, težište odgovornosti je na institucijama koje ga primjenjuju. Materijalna pravila koja su u primjeni za oblast zaštite konkurencije na tržištu, prati niz konkretnijih procesnih i kaznenih odredbi, pa je na nacionalnom zakonodavstvu i nadležnim organima da nađu adekvatne instrumente u sprovođenju tržišne politike konkurencije. Dakle, teret primjene pravila konkurencije, ali i njihovog preciziranja u odnosu na konkretne okolnosti, pada na nadležne institucije, na prvom mjestu Agencije, zatim nadležnog nadzornog ministarstva, kao i nadležnih postupajućih sudova, jer je politika tržišne konkurencije jedinstvena u svakom pravnom poretku i zahtijeva visoke standarde struke i profesionalizma za adekvatno ispunjenje.

S obzirom da je osnovna ideja postojanja tržišta, proces tržišne konkurencije, osnovno pitanje koje se nameće je kakav uticaj ima konkurencija na ekonomski razvoj? Najjednostavnije rečeno, prednosti konkurencije su niže cijene, proizvodi boljeg kvaliteta, širi izbor i veća efikasnost. Shodno ekonomskoj teoriji, dobrobit društva je u težnji stvaranja uslova što razvijenije konkurencije. Smatra se da se u uslovima razvijene konkurencije na tržištu, robe i usluge proizvode uz najmanje troškove, te se na proizvodnju troši dio društvenog bogatstva koliko je nužno neophodno. Tako je produktivna efikasnost u razvijenoj konkurenciji omogućena, jer proizvođači mogu prodavati svoj proizvod po cijeni višoj od troškova, ali pod rizikom da će biti napušteni od strane potrošača, a isti se neće prodati ispod cijene koštanja – jer u tom slučaju proizvođač ne bi imao dobit. Dakle, u uslovima razvijene konkurencije proizvođači bi stalno bili pod pritiskom da proizvode sa što nižim troškovima, te će konstantno inovirati i ulagati kako bi nudili nove proizvode u stalnoj borbi za potrošače, a i u odnosu na druge prisutne učesnike na tržištu, njegove konkurente, što je ujedno i dokaz kakav konkurencija ima, pozitivan dinamički efekat i na koji način stimuliše tehnološki važna istraživanja i razvoj.

2. ZAKONODAVNI OKVIR

Članom 73 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, Crna Gora se obavezala na sprovođenje svih pravila koja se primjenjuju u EU, sa posebnim fokusom na članove 101, 102, 107 i 108 UFEU za oblast zaštite konkurencije i državne pomoći.

Članom 139 Ustava Crne Gore propisano je da se ekonomsko uređenje zasniva na slobodnom i otvorenom tržištu, slobodi preduzetništva i konkurencije, samostalnosti privrednih subjekata i njihovoj odgovornosti za preuzete obaveze u pravnom prometu, zaštiti i ravnopravnosti svih oblika svojine, dok je članom 140 stav 3 Ustava Crne Gore zabranjeno narušavanje i ograničavanje slobodne konkurencije i podsticanje neravnopravnog, monopolskog ili dominantnog položaja na tržištu.

2.1. Zakon o zaštiti konkurencije

Zakon o zaštiti konkurencije je osnovni propis kojim se uređuju način, postupci i mjere zaštite konkurencije u Crnoj Gori. Zakon se primjenjuje na sve oblike sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja konkurencije od strane učesnika na tržištu na teritoriji Crne Gore, ali i na akte i radnje donijete, odnosno učinjene van teritorije Crne Gore, a koje za cilj ili posljedicu imaju narušavanje konkurencije u Crnoj Gori. Zakonom je utvrđen pravni okvir za poslovanje učesnika na tržištu, a Agenciji su date nadležnosti i ovlašćenja za postupanje u slučajevima kada se njegove odredbe ne poštuju.

Stupanjem na snagu novog Zakona o kontroli državne pomoći i donošenjem izmjena i dopuna Zakona o zaštiti konkurencije u 2018. godini, Crna Gora je objedinila sprovođenje kompletne politike 8. poglavlja – Konkurencija u okviru Agencije za zaštitu konkurencije, stvarajući na taj način snažnu platformu za efikasno regulisanje domaćeg tržišta. Pri tome, najvažniji poslovi Agencije se odnose na: preduzimanje mjera prema učesnicima i udruženjima učesnika za učinjene povrede konkurencije na tržištu, odobravanje izuzeća sporazuma i procjenu koncentracija preduzetnika, kontrola usklađenosti državne pomoći i nalaganje povraćaja nezakonite i neusklađene državne pomoći, davanje mišljenja na zakone i druge propise s aspekta njihove usklađenosti s propisima o zaštiti konkurencije i kontrole državne pomoći, kao i podnošenje godišnjih izvještaja o radu i izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći Vladi i Skupštini Crne Gore.

Sadašnjim zakonskim rješenjem osigurana je funkcionalna nezavisnost organa za zaštitu konkurencije i kontrolu državne pomoći, kao i odsutnost konflikta interesa u dijelu

nadležnosti organa Agencije, gdje postoje precizno utvrđene nadležnosti organa Agencije, Savjeta i direktora Agencije. Područje zaštite konkurencije u Crnoj Gori detaljnije uređuje i niz uredbi, odluka i pravilnika usklađenih s pravnom tekovinom EU.

Podzakonski akti kojima se reguliše način i postupak sprovođenja Zakona, a kojima su ujedno transponovani relevantni dijelovi pravne tekovine¹ su:

- ***Uredba o grupnom izuzeću vertikalnih sporazuma od zabrane;***
- ***Uredba o grupnom izuzeću od zabrane horizontalnih sporazuma o istraživanju i razvoju;***
- ***Uredba o grupnom izuzeću od zabrane horizontalnih sporazuma o specijalizaciji;***
- ***Uredba o grupnom izuzeću od zabrane sporazuma o distribuciji rezervnih dijelova i servisiranju motornih vozila;***
- ***Uredba o grupnom izuzeću od zabrane sporazuma u sektoru osiguranja;***
- ***Uredba o grupnom izuzeću od zabrane sporazuma o prenosu tehnologije;***
- ***Uredba o grupnom izuzeću od zabrane sporazuma u drumskom, željezničkom i saobraćaju u unutrašnjim vodama i sporazuma o konzorcijumu u linijskom pomorskom saobraćaju.***

Pored navedenih Uredbi koje je donijela Vlada Crne Gore, Agencija primjenjuje i druge podzakonske akte koji obezbjeđuju primjenu pravne tekovine i prakse Evropske unije, a prije svega:

- ***Uputstvo o sadržaju i načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije;***
- ***Pravilnik o načinu i kriterijumima utvrđivanja relevantnog tržišta;***
- ***Pravilnik o sadržaju i načinu podnošenja zahtjeva za pojedinačno izuzeće od sporazuma;***
- ***Pravilnik o dopuni Pravilnika o sadržaju i načinu podnošenja zahtjeva za pojedinačno izuzeće sporazuma od zabrane;***

¹ Regulatorna Komisija (EU) br. 330/2010 od 20. aprila 2010. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usaglašenih praksi; Regulatorna Komisija (EU) br. 1218/2010 od 14. decembra 2010. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na određene kategorije sporazuma o specijalizaciji; Regulatorna Komisija (EU) br. 1217/2010 od 14. decembra 2010. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na određene kategorije sporazuma o istraživanju i razvoju; Regulatorna Komisija (EU) br. 461/2010 od 27. maja 2010. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usaglašenih praksi u sektoru motornih vozila; Regulatorna Komisija (EU) br. 267/2010 od 24. marta 2010. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, na određene kategorije sporazuma, odluka i usaglašenih praksi u sektoru osiguranja; Regulatorna Komisija br. 906/2009 od 28. septembra 2009. o primjeni člana 81 (3) Ugovora na određene kategorije sporazuma, odluka i usaglašene prakse između kompanija u linijskom pomorskom saobraćaju; Regulatorna Savjeta br. 169/2009 od 26. februara 2009. o primjeni pravila o zaštiti konkurencije na prevoz u željezničkom, drumskom i saobraćaju u unutrašnjim vodenim putevima; Regulatorna Komisija (EU) br. 316/2014 od 21. marta 2014. o primjeni člana 101 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na kategorije sporazuma o prenosu tehnologije; Obavještenje Komisije o utvrđivanju relevantnog tržišta za potrebe prava konkurencije Zajednice; Regulatorna Savjeta (EZ) br. 139/2004 od 20. januara 2004. o kontroli koncentracija između privrednih subjekata; Regulatorna Savjeta (EZ) br. 802/2004 od 7. aprila 2004. o primjeni Regulatorne Savjeta (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija između privrednih subjekata.

- **Pravilnik o obliku i sadržini službene legitimacije ovlašćenih lica i posebnog ovlašćenja za vršenje uvida.**

Što se tiče privatno-pravne zaštite koja se odnosi na povrede prava konkurencije, u ovom trenutku se naknada štete prouzrokovana aktima i radnjama koje predstavljaju povredu konkurencije a koja je utvrđena rješenjem Agencije, ostvaruje u parničnom postupku pred nadležnim sudom, dakle prema opštim građanskim pravilima o naknadi štete.

3. AGENCIJA ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE

3.1. Nadležnosti

U skladu sa odredbama Zakona o zaštiti konkurencije, osnovana je Agencija za zaštitu konkurencije, kao institucija sa javnim ovlašćenjima, koja samostalno i nezavisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti utvrđenih Zakonom, a koja kroz godišnji izvještaj za svoj rad odgovara Vladi i Skupštini Crne Gore.

Agencija je otpočela sa radom danom upisa u Centralni registar privrednih subjekata Poreske uprave (08.02.2013.godine).

Rad Agencije usmjeren je na aktivnosti kojima ona, u skladu sa zakonskim ovlašćenjima, raspoloživim ljudskim i materijalnim resursima, obavlja poslove koji se odnose na zaštitu konkurencije na tržištu i kontrolu državne pomoći.

U nadležnosti Agencije, a u skladu sa odredbama Zakona, primarno spadaju:

- utvrđivanje zabranjenih sporazuma između učesnika na tržištu, te određivanje mjera, uslova i rokova za otklanjanje negativnih posljedica zabranjenih sporazuma;
- utvrđivanje zloupotrebe dominantnog položaja i zabrana svakog postupanja koje dovodi do zloupotrebe, kao i određivanje mjera, uslova i rokova za otklanjanje negativnih posljedica takvog postupanja;
- ocjena dopuštenosti koncentracija preduzetnika i
- ocjena ispunjenja uslova za pojedinačna izuzeća sporazuma od zabrane.

U okviru poslova državne pomoći u skladu sa odredbama Zakona, spadaju:

- ocjena usklađenosti državne pomoći i
- poslovi neposredne kontrole.

3.2. Organizaciona struktura i administrativni kapaciteti

Agencija je funkcionalno nezavisna institucija koja sve odluke donosi samostalno i na osnovu sprovedenih postupaka u skladu sa Zakonom o zaštiti konkurencije i Zakonom o upravnom postupku. Međutim, **Agencija nema finansijsku nezavisnost**, budući da se u potpunosti finansira iz Budžeta Crne Gore, odnosno da je ista budžetska potrošačka jedinica te da je Finansijski plan ove institucije predmet **prethodnog odobrenja od strane Ministarstva finansija i Vlade Crne Gore**.

Na prava i obaveze zaposlenih u Agenciji primjenjuju se propisi kojima se uređuje položaj i zarade državnih službenika i namještenika u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima. S tim u vezi, Agencija je u obavezi da svoje finansijsko poslovanje organizuje i sprovodi u svemu i u skladu sa propisima budžetskih potrošačkih jedinica.

Organi Agencije su Savjet i direktor Agencije. Savjet Agencije ima predsjednika i dva člana. Predsjednik i članovi Savjeta imenuju se na period od četiri godine i mogu biti ponovo imenovani, svoju funkciju obavljaju profesionalno.

Direktora Agencije na predlog Ministarstva imenuje Vlada Crne Gore. Uslovi za imenovanje direktora i trajanje mandata, kao i djelokrug njegovog rada, precizirani su odredbama Zakona o zaštiti konkurencije.

U Agenciji je zaposleno dvadeset devet (29) službenika, na neodređeno vrijeme kao i jedan službenik po ugovoru o djelu na godinu dana počev od 22.06.2020 do 22.06.2021.godine, dakle ukupan broj je trideset (30). Od toga rukovodni kadar čine predsjednik i dva člana Savjeta Agencije i direktor Agencije. Ostali zaposleni angažovani su na poslovima: istraživanja konkurencije – (ispitnih i istražnih radnji, te utvrđivanja povreda konkurencije i odobravanja koncentracija) jedanaest (11) izvršilaca, na poslovima kontrole državne pomoći angažovano je sedam (7) izvršilaca, u Službi za opšte poslove i finansije pet (5) izvršilaca i jedan već pomenuti po ugovoru o djelu, ukupno šest (6), kao i dva (2) vanorganizacionih jedinica. U Agenciji su tokom 2020. godine primljena u radni odnos dva (2) novozaposlena, (1) jedan u Službi za opšte poslove i finansije na poslovima vođenja arhive i jedan (1) IT u Odsjeku za sektorske analize. U 2020-oj godini jedan (1) zaposleni je napustio Agenciju, iz Sektora za kontrolu državne pomoći.

Popuna sistematizovanih radnih mjesta u narednom periodu vršiće se u skladu sa kadrovskim planom, postepeno, polazeći od prioriteta, i saglasnosti Ministarstva Finansija i socijalnog staranja, kao i budžetski opredijeljenih sredstava za ove namjene.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u cilju efikasnijeg i efektivnijeg ostvarivanja procesa rada, organizovani su poslovi u okviru organizacionih jedinica, i to: Sektora za utvrđivanje zabranjenih sporazuma,

zloupotrebe dominantnog položaja, procjenu koncentracija, pojedinačnih izuzeća i sektorskih analiza, Sektoru za kontrolu državne pomoći i Službi za opšte poslove i finansije.

Poslovi u okviru Sektora za utvrđivanje zabranjenih sporazuma, zloupotrebe dominantnog položaja, procjenu koncentracija, i sektorskih analiza, se odnose na: praćenje i analiziranje uslova konkurencije na tržištu i tržištima pojedinih definisanih privrednih sektora; utvrđivanje metoda istraživanja konkurencije; izrade sektorskih ili internih analiza po nalogu ili neposredno u cilju praćenja promjena na tržištima, analize uslova konkurencije, primjedbi učesnika na tržištu i korisnika usluga; saradnja sa regulatorima, nadležnim organima i organizacijama koji vrše nadzor nad izvršenjem uslužnih djelatnosti na teritoriji Crne Gore, strukovnim i drugim profesionalnim udruženjima kojima se vrši regulisanje uslova obavljanja određenih djelatnosti, Centralnom bankom, Agencijom za nadzor osiguranja; CALIMS i FZOCC, saradnje sa nadležnim organima i organizacijama na planu obezbjeđivanja nesmetanog razvoja tržišta, a sa ciljem analiza uslova konkurencije na tržištima; pripremanje prijedloga mjera prema učesnicima i udruženjima učesnika za učinjene povrede konkurencije ili radi njihovog sprječavanja, prestanka već nastale povrede i otklanjanja štetnih posljedica po učesnike i potrošače; prikupljanja podataka značajnih za utvrđivanje činjenica u postupku zaštite konkurencije i u tom cilju po potrebi vršenja neposrednog uvida u poslovne prostorije, na zemljištu ili vozilima stranke ili drugog učesnika u postupku; prikupljanje podataka u cilju utvrđivanja dominantnog položaja pojedinih učesnika na tržištu; prikupljanje podataka i cilju utvrđivanja relevantnog tržišta proizvoda i usluga; vođenje upravnog postupka iz oblasti zabranjenih sporazuma, zloupotrebe dominantnog položaja određenih učesnika na tržištu, procjena koncentracija, izuzeća pojedinih sporazuma od zabrane i koncentracija kojima se sprječava, ograničava ili narušava konkurencija ili slobodan razvoj otvorene ekonomije, a naročito stvaranje odnosno jačanje dominantnog položaja na tržištu; pripremanje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka za podnošenje nadležnom organu i/ili izdavanja prekršajnih naloga u skladu sa zakonom kojim se uređuje prekršaj; pripremanje prijedloga mišljenja o primjeni propisa u oblasti zaštite konkurencije; pripremanje prijedloga mišljenja u vezi sa važećim propisima koji utiču ili mogu uticati na konkurenciju; saradnju sa međunarodnim organizacijama, mrežama i institucijama koje se bave zaštitom konkurencije; uspostavljanju i održavanju regionalne saradnje; pripremanje izvještaja, protokola, sporazuma, memoranduma i međunarodnih dokumenata o saradnji sa međunarodnim institucijama, praćenje propisa i primjenu prakse EU u oblasti zaštite konkurencije; izradu Izvještaja o radu Agencije iz djelokruga poslova Sektora; praćenje poslovne politike, akata i radnji kojima se vrši ili se može vršiti povreda konkurencije; kontrole sprovođenja mjera naloženih rješenjem Agencije; objavljivanje statističkih podataka, kao i vršenje drugih poslova u skladu sa zakonom.

Nadležnosti Sektora razvrstane su u četiri (4) odsjeka, i to:

**Odsjek za utvrđivanje zabranjenih sporazuma;
Odsjek za utvrđivanje zloupotrebe dominantnog položaja;
Odsjek za procjenu koncentracija i pojedinačnih izuzeća i
Odsjek za sektorske analize.**

U Sektoru su sistematizovana radna mjesta za 18 izvršilaca, i to: 4 u Odsjeku za utvrđivanje zabranjenih sporazuma; 4 u Odsjeku za utvrđivanje zloupotrebe dominantnog položaja; 4 u Odsjeku za procjenu koncentracija i pojedinačnih izuzeća i 6 u Odsjeku za sektorske analize.

Poslovi u okviru Sektora za kontrolu državne pomoći, odnose se na: vođenje upravnog postupka i rješavanje u pojedinačnim upravnim stvarima iz oblasti državne pomoći; prikupljanje, obrada i praćenje podataka o planiranoj državnoj pomoći; kontrolu usklađenosti prijavljene državne pomoći sa Zakonom o kontroli državne pomoći (prethodna kontrola), procjena usklađenosti državne pomoći odnosno davanje mišljenja na predložene akte (šeme) koje potencijalno mogu predstavljati državnu pomoć, pokretanje ispitnog postupka u vezi sa potencijalnom državnom pomoći, kontrolu usklađenosti dodijeljene državne pomoći i namjenskog korišćenja dodijeljene državne pomoći sa Zakonom o kontroli državne pomoći (naknadna kontrola); postupanje u slučajevima neposredne kontrole korišćenja dodijeljene državne pomoći, prikupljanje podataka o korišćenju i efektima dodijeljene državne pomoći; praćenje, realizaciju i efekte dodijeljene državne pomoći; nalaže povraćaj nezakonite i neusklađene državne pomoći; priprema zahtjeve za pokretanje prekšanjog postupka nadležnom sudu i/ili prekšajnih naloga; davanje mišljenja na zahtjev organa državne uprave, nadležnog organa lokalne samouprave i pravnog lica koje upravlja i raspolaže sredstvima iz javnih prihoda i državnom imovinom u skladu sa Zakonom u pripremi propisa i drugih akata kojima se uređuju pitanja u vezi dodjele državne pomoći, kao i u postupku njihovog donošenja; vođenje evidencije državne pomoći promovisanje i podsticanje unaprjeđenja sistema kontrole državne pomoći; kontrolu sprovođenja nadležnih mjera; pripremanje stručne osnove za izradu nacрта zakona i podzakonskih akata iz oblasti državne pomoći; praćenje usklađenosti Zakona i podzakonskih propisa kako iz oblasti državne pomoći tako i onih na osnovu kojih se potencijalno može dodijeliti državna pomoć, sa standardima i regulativama Evropske unije; ostvarivanje saradnje sa međunarodnim organizacijama nadležnim za kontrolu državne pomoći; sačinjavanje i objavljivanje statističkih podataka o postupcima pred Agencijom i vršenje drugih poslova u skladu sa Zakonom i priprema godišnjeg izvještaja.

Nadležnosti Sektora razvrstane su u dva (2) odsjeka, i to:

**Odsjek za utvrđivanje usklađenosti državne pomoći i
Odsjek za neposrednu kontrolu**

U Sektoru su sistematizovana radna mjesta za 10 izvršilaca, i to: 5 u Odsjeku za utvrđivanje usklađenosti državne pomoći i 5 u Odsjeku za neposrednu kontrolu.

U Službi za opšte poslove i finansije obavljaju se poslovi koji se odnose na izradu opštih akata Agencije; pripremu i objedinjavanje programa, planova rada i izvještaja o radu Agencije; pripremu pojedinačnih akata o ostvarivanju prava iz radnih odnosa zaposlenih; pripremu akata za obračun zarada, naknada i drugih primanja zaposlenih; pripremu i zaključivanje ugovora sa fizičkim i pravnim licima; vođenje personalne evidencije; druge organizacione, pravne, materijalno-finansijske poslove, a posebno pripremu i izvršenje predračuna sredstava; izradu finansijskog plana; blagovremeno i namjensko korišćenje sredstava za namjene predviđene budžetom i finansijskim planom; vođenje poslovnih knjiga; izradu periodičnih obračuna i završnih računa; izradu finansijskih iskaza i dostavljanje Državnom trezoru; blagajničko poslovanje; knjigovodstvene poslove; ovjeravanje tačnosti i punovažnosti plaćanja državnim novcem; javne nabavke; kancelarijske i pomoćne poslove i druge poslove u skladu sa propisima.

U ovoj Službi su sistematizovana radna mjesta za 6 izvršilaca.

Vanorganizacionih jedinica obavljaju se poslovi Samostalnog savjetnika I – za poslove PR i saradnje sa domaćim i međunarodnim medijima i 2 Samostalna savjetnika I – za poslove rada u Savjetu.

Imajući u vidu navedeno, a naročito cijeneći potrebu razvoja administrativnih kapaciteta radi adekvatnog i potpunog sprovođenja Zakona i ispunjenja predviđenih obaveza Crne Gore u skladu sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju, Agencija nalazi da je predviđeni broj ovlašćenih službenih lica minimalan za obavljanje povjerenih nadležnosti, te da će u narednim godinama biti potreban i dodatni broj izvršilaca, angažovanih na rješavanju zahtjevnih postupaka povreda

Tabela 1: Kvalifikaciona struktura zaposlenih u Agenciji, stanje 31.12.2020. godine

Zaposleni u Agenciji za zaštitu konkurencije				
Kvalifikacija	Pravnici	Ekonomisti	Ostali	Ukupno
1. VSS	10	16	1	27
2. SSS			2	2
Ukupno	10	16	3	29

Tabela 2: Broj zaposlenih u Agenciji po organizacionim jedinicama, stanje 31.12.2020.godine

Zaposleni u Agenciji za zaštitu konkurencije					
Naziv sektora	VSS			SSS	Ukupno
	Pravnici	Ekonomisti	Ostali		
Savjet Agencije		3			3
Direktor	1				1
Sektor za utvrđivanje zabranjenih sporazuma, zloupotrebe dominantnog položaja, procjenu koncentracija, pojedinačnih izuzeća i sektorskih analiza	5	5	1		11
Sektor za kontrolu državne pomoći	2	5			7
Služba za opšte poslove i finansije	1	2		2	5
Van organizacionih jedinica	1	1			2
Ukupno	10	16	1	2	29

Iako je Crna Gora nastavila da razvija svoje administrativne kapacitete iz predmetne oblasti, evidentno je da postoji potreba za daljim uvećanjem administrativnih i istraživačkih kapaciteta Agencije.

Ovo posebno ako se ima u vidu da je politika konkurencije ocijenjena kao razvojna politika, koja je jedan od četiri stuba funkcionisanja unutrašnjeg zajedničkog EU tržišta, te da je za pravilno i potpuno sprovođenje predmetne politike neophodan značajno veći broj obrazovanog i stručnog kadra nego što je to Agencija imala na raspolaganju u prethodnom periodu.

3.3. Finansiranje Agencije

Budžet Agencije, kao Pregled plana prihoda i rashoda, utvrđen je Budžetom Crne Gore za 2020. godinu.

Finansijski plan Agencije je pripremljen u skladu sa zaključcima i smjernicama Vlade Crne Gore, uz dosljedno poštovanje principa efikasnog i efektivnog korišćenja svih resursa

Agencije, na način koji će omogućiti izvršavanje predviđenih aktivnosti opredijeljenih Zakonom i ostalom regulativom.

3.3.1. Izvori finansiranja i struktura prihoda Agencije

Zakonom o zaštiti konkurencije (član 24 stav 1) je utvrđeno da se sredstva neophodna za rad Agencije obezbjeđuju iz:

**naknada koje se plaćaju Agenciji,
Budžeta Crne Gore,
kao i ostalih izvora u skladu sa zakonom.**

Naknade se utvrđuju Tarifnikom, koji je donijela Agencija uz saglasnost Vlade Crne Gore. Visina naknada utvrđuje se za rješenja i akte koje izdaje Agencija pojedinim učesnicima na tržištu.

Predložena rješenja u Tarifniku daju mogućnost zainteresovanim učesnicima na tržištu da, prije podnošenja zahtjeva Agenciji, budu upoznati sa nivoom naknada koje će snositi za izdavanje akata od strane Agencije po njihovom zahtjevu. Naknade se evidentiraju i nalaze na posebnom računu kod Centralne banke Crne Gore.

Prihodi po ovom osnovu se ne mogu planirati, polazeći od činjenice da Agencija ne može ni približno znati koliko će, prije svega, biti podnešenih zahtjeva za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije, odnosno koliko će biti promjena vlasničke i upravljačke strukture na tržištu tokom godine. Prvenstveno iz tih razloga, **sredstva Budžeta Crne Gore predstavljaju glavni, i za sada jedini, izvor finansiranja Agencije, imajući u vidu nepredvidljivost i nesigurnost finansiranja iz sopstvenih izvora.** Naravno, na kraju kalendarske godine, cjelokupan iznos sredstava ostvaren po ovom osnovu prenosi se Budžetu Crne Gore.

U skladu sa odredbama člana 25 Zakona, Završni račun Agencije podliježe godišnjoj DRI reviziji u skladu sa Zakonom. Isto tako, Agencija je u obavezi da, do kraja II kvartala tekuće godine, podnese Vladi Završni račun, odnosno da u istom roku Vladi i Skupštini Crne Gore dostavi Izvještaj o radu za prethodnu godinu, radi usvajanja. S tim u vezi, a shodno Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG“, br. 32/10 i 14/11 i 16/13) Agencija je Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, dana 28.02.2021. godine, pod brojem 06-400/21-143/1 dostavila Završni račun na propisanim obrascima.

Još jednom se ističe da Agencija nema finansijsku nezavisnost, nema svoj žiro račun, da se u potpunosti i finansira iz Budžeta Crne Gore, odnosno da je ista budžetska potrošačka jedinica.

Na osnovu iznijetog, Agencija je u obavezi da svoje finansijsko poslovanje vodi u svemu i u skladu sa propisima na snazi vezanim za budžetsko poslovanje, odnosno u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih

fondova i jedinica lokalnih samouprava, te da sačinjava finansijske iskaze u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Agencija će svoje finansijsko poslovanje i dalje sprovoditi u svemu i u skladu sa propisima budžetskih potrošačkih jedinica, a koje propise će uvijek bez rezervi ispoštovati i u potpunosti primjenjivati.

Plan prihoda Agencije za 2020. godinu pripremljen je u skladu sa zaključcima i preporukama Vlade Crne Gore, na osnovu usaglašenog stava sa Ministarstvom finansija.

Dio prihoda koji se izdvaja po osnovu naknada, predviđenih Tarifnikom o visini naknada za poslove iz nadležnosti Agencije, posebno je iskazan na računu Agencije koji se vodi kod Centralne banke Crne Gore, uz napomenu da se isti ne mogu koristiti od strane Agencije, te iz tih razloga ne može biti ni sastavni dio Finansijskog plana ove institucije.

3.3.2. Organizaciona struktura i administrativni kapaciteti na poslovima zaštite konkurencije na tržištu

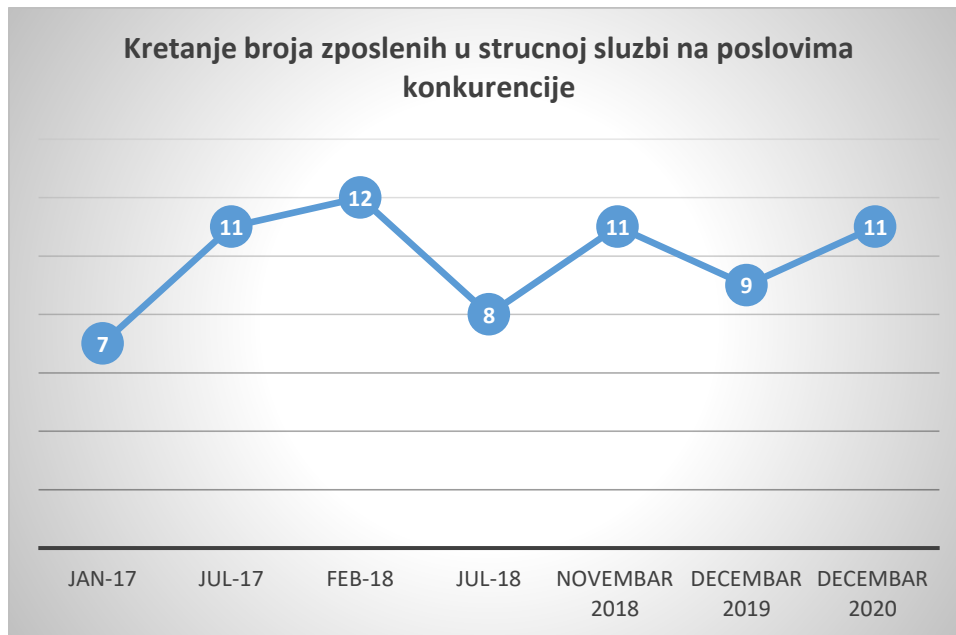
Iako Agencija razvija svoje administrativne kapacitete iz predmetne oblasti, ***evidentno je da postoji potreba za daljim uvećanjem administrativnih i istraživačkih kapaciteta Agencije.***

Za razliku od sektorskih regulatora (koji nadziru i regulišu poslovanje u samo jednom privrednom sektoru), koji imaju i po više desetina zaposlenih službenih i ovlašćenih lica, u Agenciji ***na najsloženijim poslovima metoda istraživanja konkurencije*** - ispitnih i istražnih radnji, te utvrđivanja povreda konkurencije, odobravanja koncentracija, sektorskih analiza, u svim privrednim sektorima, ***angažovano je svega jedanaest (11) izvršilaca, zaključno sa decembrom 2020. godine.***

Takođe treba istaći da je primijećena **fluktuacija stručnih kadrova** na poslovima konkurencije (Grafikon 2), što se može opravdati i nedovoljnom finansijskom podrškom u odnosu na obavljanje izuzetno složenih poslova.

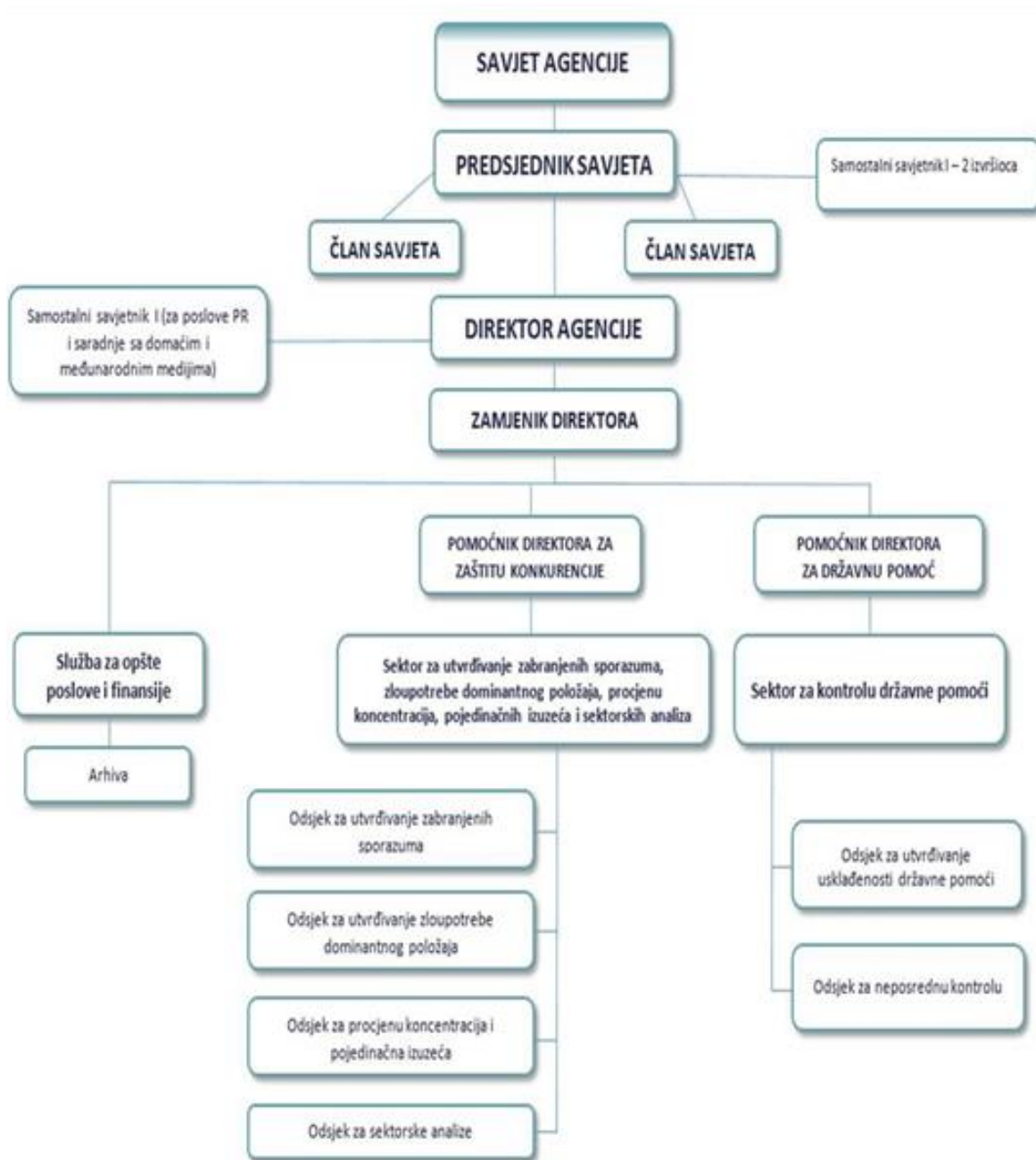
3.3.3. Priliv/odliv kadrova u stručnoj službi na poslovima zaštite konkurencije na tržištu za period januar 2017- decembar 2020

Grafikon 1: Kretanje zaposlenih u Sektoru za utvrđivanje zabranjenih sporazuma, zloupotrebe dominantnog položaja, procjenu koncentracija, pojedinačnih izuzeća i sektorskih analiza januar 2017 – decembar 2020

Ovo je posebno značajno, ako se ima u vidu da je politika konkurencije ocijenjena kao razvojna politika, koja je jedan od četiri stuba funkcionisanja unutrašnjeg zajedničkog EU tržišta, **te da je za pravilno i potpuno sprovođenje predmetne politike neophodan značajno veći broj obrazovanog i stručnog kadra nego što je to Agencija imala na raspolaganju u prethodnom periodu.**

**Šematski prikaz unutrašnje organizacije i sistematizacije
Agencije za zaštitu konkurencije**

4. SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

U 2020. godini je primljeno **8 (osam)** zahtjeva za slobodan pristup informacijama, kako slijedi:

- **3** (tri) zahtjeva – Akcija za socijalnu pravdu-od kojih su 2 (dva) odbijena, a 1 (jedan) djelimično usvojen.
- **1** (jedan) zahtjev Centar za građansko obrazovanje – odbijen
- **1** (jedan) zahtjev – Organizacija „KOD“ – usvojen
- **1** (jedan) zahtjev – Advokat Milena Pejović – usvojen
- **1** (jedan) zahtjev Petar Brudar – odbijen
- **1** (jedan) zahtjev – Radojica Bulatović, Institut za evropske politike usaglašavanja – odbijen.

5. INTERNA AKTA AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE

Od dana osnivanja, Agencija je usvojila sljedeća interna akta:

1. Statut
2. Tarifnik [o visini naknada koje se plaćaju u postupku pred Agencijom za zaštitu konkurencije](#)
3. Finansijski plan
4. Pravilnik o unutrašnjoj sistematizaciji i organizaciji (Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji)
5. Knjiga procedura
 - *Interno uputstvo za izradu i donošenje budžeta Agencije za zaštitu konkurencije,*
 - *Interno pravilo za obrazovanje radne grupe ili drugog oblika rada, način obrazovanja radnog tima i isplate naknada Agencije za zaštitu konkurencije,*
 - *Pravilnik o načinu evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura Agencije za zaštitu konkurencije,*
 - *Pravilnik o načinu pripreme obračuna plata Agencije za zaštitu konkurencije,*
 - *Interni pravilnik za procedure za pripremu finansijskog izvještaja Agencije za zaštitu konkurencije,*
 - *Kućni red Agencije za zaštitu konkurencije,*
 - *Interno pravilo o postupku odobravanja službenog putovanja Agencije za zaštitu konkurencije,*
 - *Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila Agencije za zaštitu konkurencije,*

- *Pravila obrade i zaštite podataka o ličnosti,*
 - *Interna procedura za potrošnju goriva za korišćenje službenih vozila Agencije za zaštitu konkurencije,*
 - *Interno pravilo o blagajničkom poslovanju Agencije za zaštitu konkurencije,*
 - *Interno pravilo o evidenciji državne imovine,*
 - *Interno pravilo za izradu internih akata koja se primjenjuju u Agenciji za zaštitu konkurencije,*
 - *Interno pravilo za korišćenje mobilnih telefona na teret Agencije za zaštitu konkurencije,*
 - *Organizacija finansijsko-računovodstvenih poslova u Agenciji za zaštitu konkurencije sa opisom radnih mjesta,*
 - *Pravilnik o vrsti i načinu finansijskog praćenja,*
 - *Interno uputstvo za sprovođenje javnih nabavki,*
 - *Pravilnik za sprovođenje nabavke male vrijednosti,*
 - *Pravilnik za postupanje prilikom sprovođenja postupka hitnih nabavki,*
 - *Uputstvo o prijemu građana.*
6. Etički kodeks
 7. Vodič za slobodan pristup informacijama
 8. Plan javnih nabavki
 9. Plan integriteta i Izvještaj za Plan integriteta
 10. Izvještaj o radu
 11. Obavještenje o načinu podnošenja i sadržini inicijative, odnosno informacije za ispitivanje povrede konkurencije pred Agencijom za zaštitu konkurencije
 12. Obavještenje o zaštiti povjerljivih poslovnih podataka u postupku pred Agencijom za zaštitu konkurencije
 13. Registar rizika Agencije za zaštitu konkurencije (ažurirani februara 2020.godine)
 14. Akcioni plan za donošenje seta internih pravila i procedura za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole u Agenciji za zaštitu konkurencije
 15. Kadrovski plan
 16. Pravilnik o kancelarijskom i arhivskom poslovanju Agencije za zaštitu konkurencije
 17. Poslovnik o radu Savjeta Agencije za zaštitu Konkurencije

6. TRI SEGMENTA POLITIKE ZAŠTITE KONKURENCIJE

6.1. Zabranjeni sporazumi učesnika na tržištu

➤ *Implementacija*

“Montemedicom” d.o.o. i “Urion” d.o.o.

Postupak po tužbi na Rješenje Agencije kojim je utvrđeno postojanje zabranjenog sporazuma protiv „Urion d.o.o. - Montemedicom d.o.o.”, na tržištu javnih nabavki pred Upravnim sudom Crne Gore je okončan, nakon što je postupajući sud usvojio tužbe “Urion” d.o.o. i “Montemedicom” d.o.o. i poništio Rješenje Agencije. Agencija je postupajući po presudi Upravnog suda donijela Rješenje o obustavi postupka.

Odluka auto škola o novom cjenovniku obuke za sve kategorije vozila na relevantnom tržištu Opštine Nikšić

U nastavku prekršajnog postupka, nakon od strane Agencije, podnijetih 7 (sedam) zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka Sudu za prekršaje - Odjeljenje Nikšić protiv društava AUTO ŠKOLA „Zeleni signal“ sa registrovanim sjedištem na adresi V. Mićunovića br. 19, Nikšić, AUTO ŠKOLA „Killkas“, sa registrovanim sjedištem na adresi Bulevar „13. jul“, br. 4, Nikšić, AUTO ŠKOLA „Tadić“ sa registrovanim sjedištem na adresi ul. Serdara Šćepana bb, Nikšić, AUTO ŠKOLA „Zarubica Company“ sa registrovanim sjedištem na adresi Bulevar „13. jul“ bb, Nikšić, AUTO ŠKOLA „Gold“ sa registrovanim sjedištem na adresi Manastirska br. 2, Nikšić, AUTO ŠKOLA „Filip“ sa registrovanim sjedištem na adresi Hercegovački put bb, Nikšić i AUTO ŠKOLA „Lucky Driver“ sa registrovanim sjedištem na adresi VI Crnogorske bb, Nikšić, zbog povrede konkurencije iz čl. 8 stav 1 tačka 1) Zakona o zaštiti konkurencije, na tržištu pružanja usluga obuke za sve kategorije vozila od strane auto škola, pred Sudom za prekršaje su okončana tri (3) postupka, dok su još četiri (4) postupka u toku, od čega dva (2) postupka pred Sudom za prekršaje i dva (2) postupka pred Višim sudom za prekršaje, po žalbama Agencije.

“Prokom” d.o.o. “Denarius” d.o.o.

Od strane Agencije za zaštitu konkurencije je u izvještajnom periodu nastavljen po službenoj dužnosti pokrenut ispitni postupak u odnosu na privredne subjekte „Prokom“ d.o.o. sa registrovanim sjedištem na adresi 8. marta 74, Podgorica i „Denarius“ d.o.o. sa registrovanim sjedištem na adresi Jadranski put bb, Budva radi utvrđivanja postojanja akata koji za cilj ili posledicu imaju ili mogu imati sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije u smislu člana 8 stav 1 tačka 1 i 6 Zakona, na relevantnom tržištu pružanja usluga postprodajnih usluga, uslova garancije, servisne usluge, nabavke i prometa rezervnih djelova za motorna vozila na teritoriji Crne Gore.

U skladu sa odredbama člana 36 Zakona, održana je usmena rasprava, dana 22.10. 2020. godine.

U skladu sa odredbama člana 35 Zakona, donešeno je Obavještenje o utvrđenim činjenicama, okolnostima i zaključcima u postupku, koje je dostavljeno strankama na izjašnjenje u zakonskom roku. Nakon izjašnjenja stranaka po Obavještenju o utvrđenim činjenicama, okolnostima i zaključcima u postupku u zakonskom roku je pripremljen predlog Rješenja o utvrđivanju povrede konkurencije.

Agencija je protiv društava „Prokom“ d.o.o. Podgorica i „Denarius“ d.o.o. Budva i odgovornih lica u navedenim pravnim licima, podnijela 2 (dva) zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka Sudu za prekršaje Podgorica. Postupci pred prekršajnim sudom su u toku.

6.1.1. Pokrenut postupak za utvrđivanje zabranjenog sporazuma

Od strane Agencije pokrenut je po službenoj dužnosti ispitni postupak u odnosu na privredne subjekte „Ksenija“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Bjeliši bb, Bar, „Auto kuća Šćekić“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Polje 64 Bar, „Metović International“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Tomba bb, Bar, „Femić co“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Polje bb, Bar, „A3 Team“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Sutomore, Obala Iva Novakovića bb, Bar, „Ronkula“ d.o.o. Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Ronkula bb, Bar, „Capital Group“ d.o.o. Podgorica, PJ „Tehnički pregled vozila Capital Bar“ Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Polja bb, Bar, „Lovćen auto“ d.o.o. Podgorica, PJ 2 „Lovćen auto“ Bar, sa registrovanim sjedištem na adresi Beogradska br. 3., Bar, radi utvrđivanja postojanja akata koji za cilj ili posljedicu imaju ili mogu imati sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na tržištu pružanja usluga tehničkog pregleda na teritoriji Opštine Bar, u smislu člana 8 stav 1, tačka 1 Zakona o zaštiti konkurencije.

Postupak pred Agencijom je u toku.

Pred Upravnim sudom Crne Gore je pokrenut upravni spor po tužbama koje su podnijeli privredni subjekti „Ksenija“ d.o.o. Bar i „Lovćen Auto“ d.o.o. Podgorica, na Rješenje Agencije kojim je pokrenut postupak po službenoj dužnosti. Postupci su u toku.

Nakon pokretanja postupka po službenoj dužnosti, Agencija je podnijela 8 (osam) Zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka Sudu za prekršaje Budva, odjeljenje u Baru, protiv predmetnih privrednih subjekata i odgovornih lica u njima. Postupci pred Sudom za prekršaje Budva, odjeljenje u Baru su u toku.

6.2. Zloupotreba dominantnog položaja

➤ Implementacija

U nastavku postupka postupajući po presudi Upravnog suda, Agencija je ponovo sprovela ispitni postupak, koji obuhvata održavanje usmene rasprave i donošenje Obavještenja o utvrđivanju činjenica i okolnosti u postupku. Nakon sprovedenog postupka Agencija je donijela Rješenje kojim je utvrdila da je "Luka Kotor" AD, izvršilo zloupotrebu dominantnog položaja iz člana 15 stav 2 tačka 1), 2) i 4) Zakona o zaštiti konkurencije, kojom se sprječava, ograničava ili narušava konkurencija na relevantnom tržištu lučkih usluga – pilotaže.

„Luka Kotor“ A.D. je Upravnom sudu Crne Gore, ponovo podnijela tužbu protiv Rješenja Agencije za utvrđivanje zloupotrebe dominantnog položaja. Postupak pred Upravnim sudom je u toku.

- U izvještajnom periodu, za sve prekršajne postupke ukupno je preostalo 14 (četnaest) postupaka, koji se vode pred Sudovima za prekršaje Crne Gore, i postupci su u toku.
- U izvještajnom periodu, za sve postupke u upravnom sporu koji se vode pred Upravnim sudom je preostalo 5 (pet) postupaka, od čega su 2 (dva) postupka po tužbama na rješenje o pokretanju postupka po službenoj dužnosti i 3 (tri) postupka na Rješenja Agencije o utvrđivanju povreda konkurencije na tržištu, koji su u toku.

6.3. Kontrola koncentracija

➤ Implementacija

U izvještajnom periodu, Agencija je po zahtjevima za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije odlučila u **pedeset tri (53) predmeta**, dok je **trinaest (13)** predmeta prenijeto u 2021.godinu.

Od ukupno **53 riješene koncentracije**, četiri (4) se odnose na **zajedničko ulaganje**, dok se **49** odnose na **sticanje kontrole**.

Na teritoriji Crne Gore sprovedene su **tri (3)** koncentracije, dok je ostalih **pedeset (50)** **eksteritorijalno**.

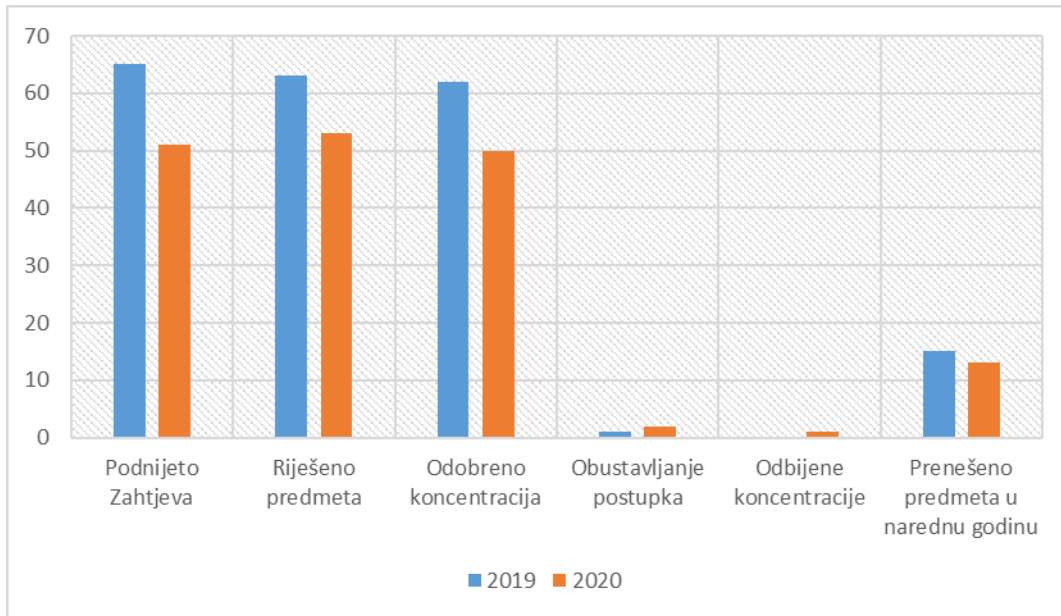
Koncentracije između učesnika na tržištu, prema samom tipu nastajanja mogu biti: horizontalne, vertikalne i konglomeratske.

S tim u vezi, odobreno je **31 horizontalnih**, **tri (3) vertikalne** i **19 konglomeratskih koncentracija**. Od ukupnog broja odobrenih koncentracija najviše se odnosilo na tržište telekomunikacija i medija, zatim slijedi tržište osiguranja, te tržište pružanja zdravstvenih usluga.

Tabela 3: Uporedni pregled- koncentracija u 2019. i u 2020.godini

Koncentracije	2019	2020	promjene u odnosu na prethodnu (2019) godinu izražene u %
<i>Podnijeto Zahtjeva</i>	65	51	-21,54%
<i>Riješeno predmeta</i>	63	53	-15,87%
<i>Odobreno koncentracija</i>	62	50	-19,35%
<i>Obustavljanje postupka</i>	1	2	100%
<i>Odbijene koncentracije</i>	0	1	100%
<i>Prenešeno predmeta u narednu godinu</i>	15	13	-13,33%

Grafikon 2: Usporedni pregled- koncentracije u 2019. i u 2020.godini

Iz predhodnih tabela vidljivo je da je u 2020.godini bio smanjen broj podnijetih zahtjeva za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracija za 21,54%, pa je samim tim manji i broj riješenih predmeta za 15,87%, u odnosu na 2019.godinu. Razlog za smanjenje broja podnijetih zahtjeva je vjerovatno posljedica COVID-19.

6.3.1 Odobrene koncentracije

Odobrene koncentracije u skraćenom postupku- član 56 stav 1 t.3 Zakona

Riješeno je **trinaest (13)** koncentracija u 2020. godini, koje su prenijete iz 2019. godine, i to:

- »Generali Osiguranje« d.d./dio imovine »Izvor osiguranje« d.d.;
- »Telekom Srbija« AD/»Polaris Media« doo;
- »United Group Bulgaria« EOOD/»Viva Telecom Bulgaria« OOD;
- »Mol Crossroads«B.V./»Chevron Khazar Limited«;
- »Porsche InformatikGesellschaft« m.b.H/»DASOF trgovsko in storitveno podjetje« d.o.o.;
- »Serbia Broadband-Srpske Kablovske mreže«d.o.o. Beograd/Pantic Electronic Cable Television «doo;

- »Generali Real Estate« S.p.A. i Apleona Real Estate« GmbH/»Sansa Beteiligungsverwaltungs« GmbH;
- »Pozavarovalnica Sava« d.d. i Triglav - ZTSR/»CARDIAL specialistična ambulantna dejavnost« d.o.o.;
- »Tv Bidco« B.V./»Central European Media Enterprises«, Ltd;
- »Telekom Srbija« AD -»Telemark System« doo/»Charlie Plus Net« doo;
- »Telekom Srbija« AD-»Telemark System« doo /»Charlie Plus« doo;
- »VION Move« GmbH i »NWT-CT« GmbH /»NWT« GmbH i »CT« GmbH;
- »Dr.Ing.h.c.F.Porsche«Aktiengesellschaft/»Münchener Rückversicherungs - Gesellschaft «Aktiengesellschaft in München.

Preostalih trideset sedam (37) koncentracija riješeno je po zahtjevima u istoj 2020. godini, i to:

- »Pozavarovalnica Sava« d.d. i »Zavarovalnica Triglav« d.d. - Diagnostični center Vila Bogatin d.o.o.;
- »Farmalogist Holding« d.o.o. - »Septima DOEL« Skoplje i »Pontera Pharma Solution« doo;
- »Pozavarovalnica Sava« d.d. - »NLB Vita«, življenska zavarovalnica d.d.;
- »Generali SCF« S.à.r.l. i »Union Investment Real Estate« GmbH - „Zaragoza Properties SOCIMI“ S.A.;
- »HIFA OIL CG« d.o.o. - dugoročni zakup benzinske stanice koja je susvojini fizičkih lica Zdravka Kračkovića i Slavka Kračkovića;
- »Nova Ljubljanska banka« d.d. - »Komerčijalna banka« A.D.;
- »Shoppster, spletna trgovina«, d.o.o., (raniji naziv »United Link, spletni marketing«, d.o.o.) - »IDEO PLUS spletna prodaja« d.o.o.;
- »Messer Group« GmbH, (zavisna društva »Messer Technogas« s.r.o. i »Messer Tatrugas, spol.« s r.o.) - »Air Liquide CZ«, s.r.o. i »Air Liquide Slovakia« s.r.o.;
- »Telemach širokopasovne komunikacije« d.o.o. - »KRS - Štepanško Naselje zavod za telekomunikacije« d.o.o.;
- »ZENITH ELECTRONICS« LLC i »LUXOFT USA« INC. – JV;
- »Petrol, Slovenska energetska družba« d.d. - »E 3, ENERGETIKA, EKOLOGIJA, EKONOMIJA« d.o.o.;

- »Telemach širokopasovne komunikacije« d.o.o. - »Ansaf montaža in vzdrževanje elektronskih naprav« d.o.o.;
- »Telemach širokopasovne komunikacije« d.o.o. - »Elcatel, podjetje za inženiring elektronskih naprav, marketing in prodajo«, d.o.o.;
- »Grazer Vechselfeitige Versicherung Aktiengesellschaft« - »Swiss Osiguranje« A. D. Podgorica;
- »United Group« B.V. - »Hellenic Telecommunication and Telematic Applications« S.A.;
- »PPF Beer TopHoldco« B.V. i »Exsa Export Sanayi Mamulleri Satış ve Araştırma« A.Ş. - »Temsal Ulaşım Araçları Sanayi ve Ticaret« A.Ş.;
- »Generali CEE Holding« B.V. - »Red Sands Life Assurance Company« (Europe) Limited;
- »BCEC Management X«, »BC Partners Management XI« Limited, kao i devet holding kompanija kontrolisanih od strane članova porodica Vacchi, Schiavina i Malagoli, odnosno »porodica SOFIMA«, koju čine »4emme« S.r.l., »Alva« S.p.A., »Amca« S.r.l., »Cofiva« S.A., »Fariniundici« S.p.A., »Ipercubo« S.r.l., »Lefa« S.r.l., »Mefa« S.r.l., »P.M. 2 Investments« S.r.l. - »Società Finanziaria Macchine Automatiche« S.p.A.;
- »Grand Slam Group« d.o.o. - »Grand Production« d.o.o.;
- »Sun Valley« d.o.o. - »Victoria Oil« d.o.o.;
- »United Media« S.à.r.l. - »Matrix D« d.o.o., »Rimi Media Group« d.o.o. »Radio Seven« d.o.o., »TDI Radio« d.o.o. i »Maxim Media Plus« d.o.o.;
- »Generali Investment«, družba za upravljanje d.o.o. - Društvo za upravljanje so investicijski fondovi »Ilirika Fund Management« A.D.;
- »DASTO-SEMTEL« d.o.o. i »NOVA BH« d.o.o. - »Multiplex Service BH« d.o.o.;
- »Petrol, Slovenska energetska družba« d.d. - »PETROL-OTI-TERMINAL« L.L.C.;
- »Euroimpex« d.o.o. - »Opel Automotive S« d.o.o.;
- »Moja Supernova« d.o.o. - »JM Oskar« d.o.o.;
- »Moja Supernova« d.o.o. - »SRB Digital« d.o.o.;
- »Moja Supernova« d.o.o. - »Vivatel« d.o.o.;
- »Moja Supernova« d.o.o. - »Vizija« d.o.o.;
- »Moja Supernova« d.o.o. - »Invest Inženjering« d.o.o.;

- »Europ Assistance Holding« i »Pacifica« S.A. - »Europ Assistance France« i »Viavita« S.A.S.;
- »United Media« S.à.r.l. - »Dan Graf« d.o.o.;
- »Volkswagen« AG, - nad poslovanjem u vezi sa softverom za kamere (uključujući testiranje i validaciju) koje je u vlasništvu društva »HELLA Aglaia Mobile Vision« GmbH;
- »Diagnostični center Vila Bogatin« d.o.o. - »Kirurški sanatorij Rožna dolina« d.o.o.;
- »Česká spořitelna« a.s. - nad dijelom poslovanja privrednog subjekta »Waldviertler Sparkasse Bank« AG;
- »Siemens Healthineers« AG - »Varian medical Systems« Inc.;
- »Messer Medical Home Care Holding« GmbH - privrednim subjektima »Hans Müller HMP Medizintechnik« GmbH i »Hans Müller medizinische und technische Gase« GmbH.

6.3.2 Rješenja o obustavi

Obustavljena su dva (2) postupka pokrenuta po Zahtjevu za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije, podnietog od strane podnosioca zahtjeva privrednih subjekata:

- » H.I.G. Europe Capital Partners II« L.P, Kajmanska ostrva i
 - »Generali CEE Holding« B.V., Amsterdam, Holandija,
- jer je podnosilac zahtjeva odustao od zahtjeva.

6.3.3 Rješenje o odbijenom zahtjevu u 2020.godini iz 2019.godine

Odbija se zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije u cilju stvaranja društva zajedničkog ulaganja »Argo AI« LLC, Pitsburg, SAD, od strane privrednih subjekata »Ford AI Holdings« LLC, Dearborn, Mičigen, SAD i »Volkswagen Group of America Investments« LLC, Herndon, SAD. Zahtjev je odbijen zbog nepostojanja obaveze podnošenja zahtjeva koncentracije, odnosno neispunjenosti uslova propisanih članom 16, a u vezi sa članom 50 Zakona o zaštiti konkurencije.

6.3.4 Predmeti prenijeti u 2021. godinu

Trinaest predmeta u kojima je zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije podniet u 2020. godini, obrađeni su i riješeni u 2021.godini, i to:

- »United Media« S.à.r.l. - »Nova Broadcasting Group« EOOD;
- »United Media« S.à.r.l. - »City Magazine Roularta« d.o.o.;
- »Vion Tilburg« B.V. - »Etablissements Adriaens« N.V.;
- »Moja Supernova« d.o.o. - »Limes telekomunikacije« d.o.o.;
- »Moja Supernova« d.o.o. - »Lonet KDS« d.o.o.;
- »Moja Supernova« d.o.o. - »Naša kablovska« d.o.o.;
- »Daimler« AG i »AB Volvo«- JV;
- »Petrol Crna Gora MNE« doo - »Castellana« doo;
- »XELLA SRBIJA« d.o.o. - »PGP RAPID« A.D.;
- »TRATON SE« - »Navistar International Corporation«;
- »MAN Energy Solutions« SE - »H-TEC Systems« GmbH;
- »Dr. Ing. h.c. F. Porsche Aktiengesellschaft« i »TransnetBW« GmbH – JV
- »Petrol«-»Senca«

6.3.5 Pojedinačna izuzeća sporazuma od zabrane

U izvještajnom periodu, pokrenuta su tri (3) postupka po zahtjevu stranaka za pojedinačno izuzeće sporazuma od zabrane od kojih je jedno (1) riješeno („Hemofarm“/„Farmegra“- produženje roka), dok su dva (2) predmeta prenijeta u 2021. godinu.

7. KAZNENA POLITIKA ZA POVREDE ZAKONA

Zakonom predviđene kazne od 1% do 10% ukupnog godišnjeg prihoda u finansijskoj godini koja prethodi godini kada je prekršaj učinjen su u potpunosti u skladu sa pravnom tekovinom Evropske unije u ovoj oblasti i imaju za cilj, kako preventivnu, tako i jaku represivnu komponentu, budući da je jasno da izricanje kazne u iznosu do 10% može u velikoj mjeri ugroziti funkcionisanje i tržišnu snagu gotovo svakog učesnika, a što može imati značajne efekte i na samo tržište.

Izricanje novčanih kazni utvrđenih Zakonom je u nadležnosti prekršajnih sudova. Prekršajni sud će u postupku ocjene visine kazne svakako imati u vidu sve olakšavajuće i otežavajuće elemente koje Agencija utvrdi tokom postupka.

U nadležnosti Agencije je da u postupku prikupljanja informacija, podataka i dokumentacije utvrđuje periodične novčane kazne u slučaju odbijanja privrednog subjekta da učini dostupnim tražene podatke i informacije Agenciji ili dostavi netačne ili neistinite podatke.

Ista kaznena politika prisutna je u slučajevima nesprovođenja privremenih mjera, kao i u slučajevima zloupotrebe privilegovane komunikacije. Predmetni procesni penali se s tim u vezi kreću u iznosima od 500 eura do 5.000 eura za svaki dan neispunjenja naložene obaveze, a najviše do 3% ukupnog prihoda ostvarenog u finansijskoj godini koja prethodi godini u kojoj je postupak pokrenut.

Ovako utvrđena kaznena politika svakako upućuje na iskrenu namjeru Crne Gore da se u potpunosti ostvare svi preduslovi za pravilno funkcionisanje i poslovanje, te protiv postupanja učesnika na tržištu koja imaju za cilj sprječavanje, ograničavanje i narušavanje konkurencije na tržištu.

U toku izvještajnog perioda od strane Agencije nije bilo izrečenih periodičnih kazni shodno čl.60 Zakona, što je rezultat saradnje učesnika na tržištu sa Agencijom u postupku prikupljanja informacija, podataka i dokumentacije, koji se odražava na izostanak izricanja procesnih penala sa nivoa Agencije, u toku 2020. godine.

Agencija je utvrdila da učesnici nijesu podnijeli zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije u roku koji je propisan Zakonom, te je u dva postupka donijela prekršajne naloge i izrekla novčane kazne pravnim licima i odgovornim licima u tim pravnim licima („HIFA Oil CG“ i „Petrol Crna Gora MNE“). Izrečene kazne su plaćene u zakonski predviđenom roku.

Tabela 4: Pregled zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka - 2020. godina

R/ B	Broj predmeta	Postupak pred AZZK		Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštvu	Kontrolni zahtjev podnesen sudu	Napomena
		Zaključak o pokretanju postupka	Rješenje						
1	Br.02-UPI-81/1-15 "Luka Kotor" ad	21. 09. 2015.	Postupak u toku	Sud za prekršaje Kotor 20.10.2015.	Sud Odbacio zahtjev Rješenjem PP. br. 1451/15 Viši sud za prekršaje Rješenjem. predmet vraćen na ponovni postupak Sud za prekršaje Budva – Odjeljenje u Herceg Novom donio je Rješenje PP 1092/17-2 kojim okrivljene oslobodio krivice. Agencija je izjavila žalbu Višem sudu za prekršaje. Viši sud za prekršaje meritorno je odlučio i kaznio okrivljene.	"Luka Kotor," Akcionarsko društvo za usluge u međunarodnom pomorskom saobraćaju Kotor, kao pravno lice, kažnjen je novčanom kaznom u iznosu od 27.249,54 eura (dvadesetsedam hiljad i sedamdeset i pet eura); Odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 eura		Podnijet kontrolni zahtjev sudu Budva Odjeljenje Kotor	
2	Br.02-UPI-11/1-16 "Urion" doo i "Montemedi com" doo	21. 03. 2016.	24. 11. 2016. 23. 03. 2018. Rješenje u izvršenju presude Upravnog suda	Sud za prekršaje Podgorica 28.04.2016. i 28.04.2016.	PP. br. 3671/16-26 i PP. br. 3672/16-21 donijeto Rješenje kojim se okrivljeni oslobađaju krivice. Predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje	„Urion“ doo kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 6.020,78 eura i odgovorno lice u iznosu od 1.000 eura			

R/B	Broj predmeta	Postupak pred AZZK		Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštvu	Kontrolni zahtjev v podnesen sudu	Napomena
3	“Urion”doo i „Montemedicom“doo	21. 03. 2016	24. 11. 2016	Sud za prekršaje u Podgorici 28.04.2016	P.P.br.652/18-21 od 31.01.2019 Rješenje Suda za prekršaje kojim se okrivljeni oglašavaju krivim br.599/19-7 od 19.04.2019 godine - Rješenje višeg suda za prekršaje kojim se odbija žalba Agencije i potvrđuje Rješenje Suda za prekršaje PP.652/18-21 od 31.01.2019.	Montemedicom je kažnjen novčanom kaznom 1200,00 eura, i odgovorno lice u iznosu od 150,00 eura.			
4	Br.02-UPI-8/1-18 Autoškola “Filip”		15. 10. 2018.	Sud za prekršaje u Podgorici Odjeljenje Nikšić 30.03.2018. godine Autoškola “Filip”	PP 785/18-31 donijeto je Rješenje kojim se okrivljeni oglašavaju krivim. Na rješenje Suda za prekršaje stranka podnijela žalbu Višem sudu za prekršaje Crne Gore. Višisud usvojio žalbu. U ponovnom postupku kazna ublažena.	Autoškola “Filip” kažnjena je novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 eura i odgovorno lice u pravnom licu 500,00 eura. Autoškola “Filip” u ponovnom postupku kažnjena je novčanom kaznom u iznosu od 500,00 eura.			

R/B	Broj predmeta	Postupak pred AZZK	Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštvu	Kontrolni zahtjev u podnesen sudu	Napomena
					eura i odgovorno lice u pravnom licu 200,00 eura			
5	Br. 02-UPI-8/1-18, Auto škola "Gold"		15. 10. 2018.	Sud za prekršaje u Podgorici Odjeljenje Nikšić 30.03.2018. godine auto škola "Gold"				
6	Br. 02-UPI-8/1-18, Auto škola "Kilkas"		15. 10. 2018.	Sud za prekršaje u Podgorici Odjeljenje Nikšić 30.03.2018. godine auto škola "Kilkas"	PP.br.788/18-31 od 09.10.2019.g od.kojim se okrivljeni Auto škola „Kilkas“ i odgovorno lice Kilibarda Borivoje oglašavaju krivim. Viši sud u Podgorici donio je Rješenje PŽP br. 787/20-1 od 11.06.2020. godine, kojim se preinačava Rješenje suda za prekršaje u Podgorici, odjeljenje u Nikšiću, PP. 788/18-34 od 09. 10. 2019. god., pa se „Kilkas“ kao pravno lice i	Auto škola „Kilkas“ kažnjena novčanom kaznom od 500,00 eura, a odgovorno lice novčanom kaznom u iznosu od 200,00 eura (PP.br.788/18-31 od 09.10. 2019)		

R/B	Broj predmeta	Postupak pred AZZK	Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštvu	Kontrolni zahtjev v podnesen sudu	Napomena
				Borivoje Kilibarda kao odgovorno lice u pravnom licu oslobađaju krivice.				
7	Br. 02-UPI-8/1-18, Auto škola "Lucky driver"	15.10.2018.	Sud za prekršaje u Podgorici Odjeljenje Nikšić 30.03.2018. godine auto škola "Lucky driver"					
8	Br. 02-UPI-8/1-18, Auto škola "Tadić"	15.10.2018.	Sud za prekršaje u Podgorici Odjeljenje Nikšić 30.03.2018. godine auto škola "Tadić". Žalba br. 04-UPI-8/106-18 od 05.01.2021. godine, Agencije na Rješenje Suda za prekršaje Podgorica, Odjeljenje u Nikšiću, kojim je obustavljen predmetni postupak.	Rješenjem Pp. Br.790/18-32 od 20.03.2020. god., Suda za prekršaje Podgorica, Odjeljenje u Nikšiću, obustavljen postupak u odnosu na auto školu „Tadić“.				

R/B	Broj predmeta	Postupak pred AZZK	Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštvu	Kontrolni zahtjev v podnesen sudu	Napomena
9	Br. 02-UPI-8/1-18, Auto škola "Zarubica company"	15. 10. 2018.	Sud za prekršaje u Podgorici Odjeljenje Nikšić 30.03.2018. godine auto škola "Zarubica Company"	PP 789/18-31 donijeto je Rješenje kojim se okrivljeni oglašavaju krivim. Na rješenje Suda za prekršaje stranka podnijela žalbu Višem sudu za prekršaje Crne Gore. Viši sudu usvojio žalbu. U ponovnom postupku okrivljeni određena istovjetna kazna	Auto škola "Zarubica Company" kažnjena je novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 eura i odgovorno lice u pravnom licu 500,00 eura. Sudu u ponovnom postupku ispravio procesne greške i odredio istovjetnu kaznu Auto škola "Zarubica Company" kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 eura i odgovorno lice u pravnom licu 500,00 eura			
10	Br. 02-UPI-8/1-18, Auto škola "Zeleni signal"	15.10. 2018.	Sud za prekršaje u Podgorici Odjeljenje Nikšić 30.03.2018. godine auto škola "Zeleni signal".	Rješenjem Pp. br. 786/18-32 od 20.03.2020. godine, Suda za prekršaje Podgorica, Odjeljenje u Nikšiću, obustavljen postupak u				

R/B	Broj predmeta	Postupak pred AZZK	Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštvu	Kontrolni zahtjev u podnesen sudu	Napomena
			Žalba br. 04-UPI-8/105-18 od 05.01. 2021. godine, Agencije na Rješenje Suda za prekršaje Podgorica, Odjeljenje u Nikšiću, kojim je obustavljen predmetni postupak.	odnosu na auto školu „Zeleni signal“.				
11	04-UPI-56/1-19 24.07.2019.god "Prokom" doo	24. 07. 2019.	Sud za prekršaje u Podgorici	23.09.2019.				
12	04-UPI-56/1-19 24. 07. 2019. "Denarius" doo	24. 07. 2019.	Sud za prekršaje u Podgorici	23.09.2019.				
13	04-UPI-18/1-20 »Capital Group« doo Podgorica PJ Tehnički pregled vozila »Capital Bar«	16. 03. 2020.	12. 05. 2020. Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar					
14	04-UPI-18/1-20 Lovćen auto doo Podgorica, PJ	16. 03. 2020.	12. 05. 2020. Sud za prekršaje Budva,					

R/B	Broj predmeta	Postupak pred AZZK	Podnijet zahtjev sudu	Odluka suda za prekršaje	Određena kazna	Podnijet zahtjev tužilaštvu	Kontrolni zahtjev v podnesen sudu	Napomena
	2«Lovćen auto« Bar		Odjeljenje Bar					
15	04-UPI-18/1-20 »Ksenija« doo Bar	16. 03. 2020.	12. 05. 2020. Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar					
16	04-UPI-18/1-20 »Femić Co« doo Bar	16. 03. 2020.	12.05. 2020. Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar					
17	04-UPI-18/1-20 »Ronkula« doo Bar	16.03. 2020.	12.05. 2020. Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar					
18	04-UPI-18/1-20 »Metović Internatinal« doo Bar	16. 03. 2020.	12.05. 2020. Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar					
19	04-UPI-18/1-20 Auto kuća »Ščekić« doo Bar	16. 03. 2020.	12.05. 2020. Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar					
20	04-UPI-18/1-20 »A3 Team« doo Bar	16. 03. 2020.	12.05. 2020. Sud za prekršaje Budva, Odjeljenje Bar					

8. AKTIVNOSTI AGENCIJE VAN POKRENUTIH POSTUPAKA

Inicijative

Agencija je po podnijetim inicijativama za ispitivanje povrede konkurencije od strane učesnika na tržištu i drugih lica, kao i saznanja iz sredstava javnog informisanja u postupku vršila ispitivanja pojedinih tržišta, radi eventualne sumnje za utvrđivanje postojanja akata ili radnji kojim se vrši povreda konkurencije na tržištu. U toku 2020. godine Agencija je riješila 8 (osam) inicijativa za ispitivanje povrede konkurencije na određenim tržištima, i to:

- 1) Uprava policije - Sektor policije za opšte poslove Crne Gore, Agenciji za zaštitu konkurencije je dostavio Inicijativu za utvrđivanje povrede konkurencije iz čl.8 Zakona o zaštiti konkurencije, na tržištu tehničkih pregleda putničkih i teretnih vozila na teritoriji Opštine Bar.
- 2) Montenegro Petrol doo Podgorica, podnio je Agenciji za zaštitu konkurencije Inicijativu za ispitivanje povrede konkurencije, u vezi postupanja koje po razumijevanju Podnosioca inicijative mogu predstavljati radnju nelojalne konkurencije, u smislu *onemogućavanja obavljanja poslovne djelatnosti isporuke gotovog betona, na teritoriji Opštine Kolašin.*
- 3) Uprava za inspekcijske poslove Agenciji za zaštitu konkurencije je dostavila Inicijativu podnešenu od strane privrednog društva VIB- Beton doo iz Kolašina, u vezi postupanja privrednog društva "Montenegro - petrol", koje po razumijevanju Podnosioca inicijative ugrožava njegove poslovne interese, *prilikom prodaje betona po subvencioniranim cijenama investitorima i izvođačima radova u Kolašinu.*
- 4) Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljena je Inicijativa za ispitivanje povrede konkurencije od strane fizičkog lica iz Bara, u vezi postupanja akvizitera MTEL DOO prilikom ponude promotivnog materijala, koji se odnosi na usluge navedenog mobilnog operatera.
- 5) Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljena je Inicijativa za ispitivanje povrede konkurencije od strane fizičkog lica, u vezi postupanja – poslovnog ponašanja TV Shopa koji se bavi internet prodajom, a prilikom obavljanja kupovine Podnosioca inicijative kod navedenog internet prodavca.
- 6) Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljena je Inicijativa za ispitivanje zakonitosti tendera za nabavku opreme za akvarijum Instituta za biologiju mora u okviru projekta MIDAS, koju je podnijelo fizičko lice iz Tivta.
- 7) Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljena je Inicijativa u vezi odbijanja žalbe u pravnoj stvari tužioca Opšta stomatološka ambulanta *ND Dent Bijelo Polje*, presudom Apelacionog suda.

- 8) Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljena je Inicijativa za ispitivanje povrede konkurencije od strane fizičkog lica, odnosno akt *Dostava krivične prijave*, u vezi postupanja *Elektroprivrede ad Nikšić*.

9. COMPETITION ADVOCACY

Competition advocacy se može definisati kao aktivnost Agencije sa zadatkom da unaprijeđuje okruženje zdrave konkurencije za sve privredne djelatnosti, pomoću neprinudnih mehanizma, pretežno uspostavljanjem odnosa sa drugim državnim tijelima i podizanjem opšte svijesti o prednostima konkurencije. U početku je Agencija ovu vrstu aktivnosti, sprovodila upoznavanjem sa zakonskim propisima i politikom konkurencije, odnosno sa njihovim pravima i obavezama, kao i pravom EU. Vremenom, uloga competition advocacy se pred Agencijom uveliko izmjenila, pomjerajući se ka državi u oblasti privatizacije, sektorske regulacije i drugih politika na tržištu Crne Gore.

Smatramo da se uloga competition advocacy u dužem periodu posmatranja, na nacionalnom i međunarodnom planu, mijenja sa privrednim razvojem zemlje, regiona, te globalnog tržišta. Da bi se propisi o konkurenciji i politika konkurencije efikasno sprovodili, širenje opšte svijesti o značaju konkurencije mora da prevazilazi samo podnošenje prijave za koncentraciju, podnošenja inicijativa za utvrđivanje povreda Zakona i da bude usmjerene ka donosiocima odluka o politici i pravu konkurencije na globalnom nacionalnom planu. U praksi se pokazalo da je potrebno da institucije za zaštitu konkurencije, moraju da utvrde koji su to elementi usklađeni a koji mogu da izazovu poremećaje na tržištu, te da u tom smjeru djeluju u cilju efikasnijeg regulisanja i primjene pravila konkurencije.

Takav pristup, sadržan u konceptu competition advocacy, ponekad je djelotvorniji za obezbjeđivanje tržišne stabilnosti od upoznavanja javnosti putem medija sa pravilima fer konkurencije, kojim se želi stvoriti svijest o ekonomskim koristima koje proizlaze djelovanjem konkurencije na tržištu.

U suštini, radi se o edukaciji primjene pravila konkurencije sa ciljem razvoja i daljeg širenja kulture konkurencije. Navedeno uključuje sve učesnike na tržištu, državnu upravu, potrošače, ali i političke strukture. Dakle, stvaranje svijesti o značaju konkurencije, je usmjereno na sve društvene segmente.

Ovo iz razloga što do narušavanja slobodne konkurencije na tržištu ne dolazi samo djelovanjem učesnika, odnosno privrednih subjekata, već može doći i zbog djelovanja tijela državne uprave i političkih struktura. Naime, riječ je o donošenju odluka i rješenja koja nijesu u skladu s propisima zaštite konkurencije ili o donošenju zakona i podzakonskih akata koji su po svom značaju antikonkurentni. To je često posljedica

nedovoljnog poznavanja osnovnih načela i propisa o konkurenciji. Djelovanje Agencije u ovom segmentu njene nadležnosti mora biti proaktivno. Stoga se istovremeno koriste različiti oblici djelovanja. To mogu biti stručni seminari, konferencije, okrugli stolovi i tematska predavanja, ali i manje direktni ali jednako važni načini kao što su javno objavljivanje odluka Agencije, saopštenja, konferencije za štampu i sl.

Agencija je u periodu od osnivanja do danas kontinuirano sprovodila aktivnosti o značaju zaštite konkurencije, a u cilju efikasnijeg sprovođenja zakona, ujednačavanja prakse u postupanju i podizanja stepena predvidivosti u radu.

Efikasna primjena prava i politike konkurencije, kroz competition advocacy predstavlja jedan od daljih zadataka Agencije i mora se sagledavati i izvan nacionalnih granica, s obzirom da širenje svijesti o značaju prava konkurencije nije samo neophodan standard koji moraju da sadrže nacionalni propisi o konkurenciji i mora se primjenjivati šire, s obzirom da predstavlja globalno prihvaćen i primjenjivan standard na svjetskom tržištu.

U narednom periodu aktivnosti Agencije će se usmjeriti na dodatni napor približavanja pravila konkurencije i njihovog značaja privrednim subjektima. S tim u vezi, Agencija će i dalje u velikoj mjeri podizati nivo svijesti i informiranosti o ulozi politike i prava zaštite konkurencije na tržištu, širiti znanja o rješenjima i razvoju komparativne prakse iz područja prava i politike zaštite konkurencije izdavanjem mišljenja koje upućuje učesnicima na tržištu, sektorskim regulatorima i nadležnim institucijama, ukazujući na mogućnosti negativnih uticaja propisa i regulatornog okruženja na zaštitu konkurencije, kao i pojedinih postupaka i ponašanja učesnika na tržištu.

10. SEKTORSKE ANALIZE

Agencija je u izvještajnom periodu sprovodila istraživanja tržišta u cilju boljeg razumijevanja pojedinih sektora, odnosno relevantnih tržišta, dubinskih analiza tržišta ili pojedine prakse na tržištu, i to prije svega na tržištima koja ukazuju na slabosti njegovog funkcionisanja.

Imajući u vidu predmetne aktivnosti tokom izvještajnog perioda, ukazujemo da je Agencija sprovodila analize na sledećim tržištima:

- Analiza - Postupak analize uslova konkurencije na tržištu postprodajnih usluga, obuhvatajući garanciju, servisne usluge, promet i korišćenje rezervnih djelova za motorna vozila /započeta u maju 2018/.
- Analiza - Analiza uslova konkurencije na tržištu maloprodaje i veleprodaje prirodnog gasa, nafte i naftnih derivata (na geografskom tržištu Crne Gore) /započeta u martu 2020/.
- Analiza - Analiza poštanskih usluga - usluge slanja paketa u međunarodnom saobraćaju /započeta u decembru 2020 / za potrebe predmeta/.

- Analiza - Analiza prodaje piva na teritoriji Crne Gore /započeta u novembru 2020 / za potrebe predmeta/.

11. MIŠLJENJA

Dio aktivnosti sa nivoa Agencije usmjeren je na **davanje stručnih mišljenja** koja se odnose ne samo na propise i nacрте propisa već na situacije, slučajeve i postupanja, upravo kako bi se spriječila mogućnost narušavanja konkurencije u njihovim pojedinačnim aktivnostima.

Agencija svojim mišljenjima i izjašnjenjima **ukazuje na potrebu poštovanja načela konkurencije**, te jača svijest o zaštiti konkurencije u postupcima koji se vode i pred drugim tijelima po osnovu posebnih propisa.

Agencija je, u izvještajnom periodu, u skladu sa nadležnostima iz člana 19 stav 2 tačka 16 i 21 Zakona, izdala ukupno 9 (devet) mišljenja po zahtjevima organa državne uprave i učesnika na tržištu

12. MEĐUNARODNA SARADNJA

Međunarodna saradnja Agencije za zaštitu konkurencije se odnosi na unapređenje saradnje i odnosa sa drugim državnim i međunarodnim organizacijama o pitanjima koja se tiču konkurencije.

12.1. ICN - Međunarodna mreža tijela za zaštitu konkurencije

Agencija je članica ICN - International Competition Network od 2007. godine. Saradnja u okviru ove mreže nastavila se i tokom 2019 godine. ICN je međunarodno tijelo isključivo posvećeno sprovođenju Zakona, čiji su članovi nacionalna i multinacionalna tijela za zaštitu konkurencije. ICN organizuje godišnje konferencije i radionice, kojim se želi pružiti prilika da se razgovara o projektima radnih grupa, oformljenih između članova ICN-a, kao i njihovom sprovođenju.

12.2. RCC:OECD-GVH

Agencija je aktivna u projektima Regionalnog centra za konkurenciju u Budimpešti (RCC), koji predstavlja partnerski projekat Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD-a) i mađarskog tijela za zaštitu konkurencije (GVH), s ciljem pružanja pomoći u jačanju kapaciteta i sprovođenju politike zaštite konkurencije u regionima istočne, jugoistočne i centralne Evrope, kroz organizovanje radionica za predstavnike tijela za zaštitu konkurencije.

12.3. Evropska Energetska Zajednica (EEZ)

Agencija je potpisnica Ugovora o osnivanju EEZ mreže, zaključenog između tijela za zaštitu konkurencije regiona i Sekretarijata Evropske Energetske Zajednice, 23.11.2012. godine, u Beču. EEZ je usmjerena na investicije, ekonomski

razvoj, sigurnost snadbijevanja energijom socijalnu stabilnost i predstavlja prvi institucionalni projekat pokrenut od strane zemalja jugoistočne evrope koje nisu članice EU. Svrha Evropske energetske zajednice mreže za zaštitu konkurencije je da pruži doprinos koherentnoj i doslijednoj primijeni i sprovođenju pravnih tekovina koje se odnose na zaštitu konkurencije u sektorima struje, gasa i nafte, unutar zemalja potpisnica i na regionalnim tržištima. Koherentna i doslijedna primijena i sprovođenje pravila konkurencije Evropske unije će pomoći otvaranju tržišta, unaprjeđenje zaštite potrošača i podsticaja investicija u regionu.

Evropska energetska zajednica mreža tijela za zaštitu konkurencije, služi kao platforma za promovisanje saradnje, razmjene iskustava i razvijanje najbolje prakse u pogledu politike zaštite konkurencije.

12.4. UNCTAD – Dikusiona grupa za međunarodnu saradnju

Agencija je na dobrovoljnoj osnovi članica Diskusione grupe za međunarodnu saradnju UNCTAD (konferencija UN za trgovinu i razvoj), koja broji preko 30 članova, uljučujući organe za zaštitu konkurencije, međunarodne organizacije i razvojne partnere, koji su geografski zastupljeni u različitim regionima i podregionima širom svijeta.

12.5. Bilateralna saradnja

Na polju bilateralne saradnje, Agencija je nastavila uspješnu saradnju sa tijelima za zaštitu konkurencije iz regiona, kao i iz zemalja članica EU. Saradnja je ostvarena i na bilateralnoj osnovi, sa tijelima za zaštitu konkurencije Savezne Republike Njemačke - Saveznim Zavodom za Kartele pri Saveznom Ministarstvu ekonomije i energetike SR Njemačke. Inicijativa je pokrenuta tokom posjete Predsjednika Vlade Crne Gore Duška Markovića i susreta sa Saveznim ministrom za ekonomiju i energetiku Savezne Republike Njemačke, gospodinom Peter Altmajerom, 14. maja 2019.godine u Berlinu.

Agencija je aktivna na polju saradnje sa inostranim agencijama i drugim tijelima nadležnim za područje zaštite konkurencije, međunarodnim organizacijama i institucijama, kao što su Energetska zajednica (Energy Community), Evropska Banka za obnovu i razvoj /EBRD i dr.

12.6. Ostalo / Upitnici

Agencija aktivno učestvuje u radu međunarodnih platformi i organizacija i kada je u pitanju dostavljanje relevantnih informacija, te je u izvještajnom periodu popunjavala upitnike za potrebe izrade Handbook of Competition Enforcement Agencies - Priručnika o tijelima za zaštitu konkurencije (iz cijelog svijeta) za 2021. godinu i Handbook of Competition Economics – Priručnika za ekonomiju u konkurenciji za 2020.godinu Global Competition Review-a (GCR-a), koji predstavlja vodeći svjetski časopis iz oblasti konkurencije, kao i upitnike za potrebe projekata UNCTAD-a, OECD-a i CEFTA-e.

12.7. STO - Pregled trgovinskih politika

Rješenjem u skladu sa Zaključkom Vlade iz 2017. godine Agencija za zaštitu konkurencije je članica Radne grupe za sprovođenje procesa pregleda trgovinskih politika, praćenje i implementaciju pravne tekovine STO i obaveza preuzetih članstvom u STO.

12.8. Pomoć i podrška Agenciji procesu pristupanja Eu i Monitoring Eu

Agencija ima intenzivnu saradnju sa Delegacijom Evropske unije u Podgorici, kroz redovno dostavljanje izvještaja o aktivnostima u pogledu zakonodavnog napretka, implementacije, administrativnih kapaciteta, međunarodne saradnje, te ostalih aktivnosti. U cilju daljih aktivnosti na ovom planu, 16. juna 2020. godine održan je Virtualni Sastanak Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenciju i istom su prisustvovali predstavnici Agencije, gdje su izvijestili predstavnike Evropske komisije o realizovanim aktivnostima u dijelu nadležnosti Agencije u periodu od prethodnog sastanka Pododbora, koji je održan u 2019. godini u Podgorici.

Takodje u septembru 2020 godine, tačnije 24.09.2020. održana je Video konferencija na temu završnih mjerila u Poglavlju 8.

Dana, 04.12.2020 održan je virtualni X Odbor za stabilizaciju i pridruživanje Crne Gore na kojem su učestvovali predstavnici Agencije – članovi radne grupe za Pregovaračko poglavlje 8.

12.9. Projekti pomoći Evropske Unije

EBRD – tehnička saradnja: „Projekat jačanja kapaciteta Agencije za zaštitu konkurencije“

Tokom 2020. godine je nastavljena implementacija projekta tehničke pomoći, odobren od Evropske banke za obnovu i razvoj. Aktivnosti iz projekta su većim dijelom implementirane tokom 2018 i 2019. Dok se jedan dio aktivnosti planira za 2021 godinu. U 2020 godini je realizovana aktivnost Komunikaciona strategija- video animacije, oktobra mjeseca. Sve aktivnosti implementiraju se preko Međunarodne organizacije za razvoj prava- IDLO.

12.10. Program ujedinjenih nacija za razvoj (United Nations Development-UNDP)

U okviru projekta „Jačanje kapaciteta za ubrzanje procesa pregovora sa Evropskom unijom“, koji je finansiran od strane Ministarstva vanjskih poslova Norveške, a koji sprovodi Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u Crnoj Gori u saradnji sa Kancelarijom za evropske poslove i Generalnim sekretarijatom Vlade Crne Gore, za potrebe unaprjeđenja pregovara angažovan je 1 ekspert, koji obavlja poslove od značaja u Pregovaračkom poglavlju 8 – Konkurencija.

12.11. IPA 2014 Instrument za pretpristupnu podršku za godišnji akcioni plan za 2014. godinu (CAP 2014)

19. septembra 2020 godine je završena implementacija Ugovora „Unaprjeđenje i jačanje institucionalnog i pravnog okvira u oblasti državne pomoći i javnih nabavki”, koji je predviđen programom IPA 2014, koji je potpisan u septembru 2018. godine, u trajanju od dvije godine. Sveobuhvatni cilj projekta bio je povećanje efikasnosti, efektivnosti i transparentnosti menadžmenta u javnim finansijama Crne Gore u skladu sa EU standardima, odnosno poboljšanje pravnog i operativnog okruženja u oblasti javnih nabavki i državne pomoći.

U okviru projekta, pored stalne podrške zaposlenima na poslovima državne pomoći, bili su ciljani seminari i obuke za davaoce, korisnike, ali i za pravosudne organe, a sve u cilju jačanja svijesti o važnosti ove politike i njene potpune implementacije. Takođe, jedan od zadataka projekta bio je i uspostavljanje registra državnih pomoći, koji je objedinio sve podatke o dodijeljenim državnim pomoćima u Crnoj Gori od uspostavljanja sistema 2007. godine, i koji će biti izvor i baza podataka za lakši rad, preglednost i transparentnost mjera državnih pomoći, kao i samo izvještavanje.

13. DRŽAVNA POMOĆ

13.1. Zakonodavni okvir i podzakonski akti

1. Pravilnik o dopunama pravilnika o listi pravila državne pomoći "Službeni list Crne Gore" br 33/20 (15.04.2020)

Donošenjem navedenog pravilnika u Pravilniku o Listi pravila državne pomoći („Službeni list CG“, br. 35/14, 2/15, 38/15 i 20/16) dodate su tri nove evropske regulative, koje su u cijelosti preuzete u crnogorsko zakonodavstvo:

a) Komunikacija Komisije (EU) o primjeni pravila o državnoj pomoći od 1. avgusta 2013. za podršku mjerama u korist banaka u kontekstu finansijske krize („Bankarska komunikacija—) (2013/C 216/01)

Komunikacijama o kriznim situacijama obezbjeđuje se sveobuhvatan okvir za koordinirano djelovanje za podršku finansijskom sektoru kako bi se osigurala finansijska stabilnost i istovremeno smanjilo narušavanje konkurencije između banaka i u državama članicama na jedinstvenom tržištu. Njima se jasno definišu uslovi za pristup državnoj pomoći i zahtjevi koje je potrebno zadovoljiti kako bi ta pomoć bila u skladu s načelima unutrašnjeg tržišta s obzirom na načela o državnoj pomoći navedenih u Ugovoru o osnivanju EU. Uz pomoć komunikacija o kriznim situacijama, pravila o državnoj pomoći kojima je uređena javna pomoć finansijskom sektoru po potrebi se redovno dopunjuju kako bi se prilagodila razvoju krize.

Navedena Komunikacija donijeta je na osnovu člana 107. stava 3. tačke (b) Ugovora, koji izuzetno dopušta korišćenje pomoći u cilju rješavanja ozbiljnih poremećaja u ekonomiji neke države.

Glavni cilj se ne odražava samo u mogućnosti da banke u poteškoćama po potrebi imaju pristup državnoj pomoći za finansijsku stabilnost, već i u načinu procjenjivanja

planova za restrukturiranje. S obzirom na to, potrebno je naglasiti kako finansijsku stabilnost nije moguće osigurati bez zdravog finansijskog sektora. Stoga je planove za povećanje kapitala potrebno procijeniti u uskoj saradnji s nadležnim nadzornim tijelom s ciljem osiguravanja ponovnog postizanja održivosti u razumnom roku, te na čvrstim i trajnim osnovama; u suprotnom, finansijsku instituciju koja propada treba propisno postupno zatvoriti.

Pri primjeni pravila o državnoj pomoći na pojedine slučajeve, Komisija ipak vodi računa o makroekonomskom okruženju koje utiče na održivost banaka i na potrebu da realna ekonomija dotične države članice i dalje ima pristup dobijanju kredita kod zdravih banaka. Komisija će u svojoj procjeni planova restrukturiranja banaka i dalje voditi računa o specifičnostima svake pojedine institucije i države članice. Posebno će sprovesti procjenu mjera dugoročne održivosti banaka kada potreba za državnom pomoći proizlazi iz krize državnih dugova, a nije posljedica prekomjernog preuzimanja rizika te će u svojoj procjeni izraziti potrebu za održavanjem ujednačenih uslova nadmetanja na cjelokupnom jedinstvenom tržištu, posebno imajući u vidu razvoj podjele obaveza u Uniji.

Osim toga, kada je potrebno restrukturirati velike djelove finansijskog sektora države članice, Komisija nastoji da ima koordinirani pristup u svojoj procjeni planova restrukturiranja pojedinih banaka kako bi osigurala djelovanje na nivou sistema. Konkretno, Komisija je preduzela te mjere za one države članice koje se nalaze u programu ekonomskog prilagođavanja. Komisija time treba da uzme u obzir posebno ukupne učinke restrukturiranja pojedinih institucija na nivou sistema (na primjer u odnosu na strukturu tržišta) i na ekonomiju u cjelini, posebno u vezi s primjerenim kreditiranjem realne ekonomije na čvrstim i održivim osnovama.

Dalje, u svojoj procjeni podjele obaveza i mjera za ograničavanje narušavanja konkurencije, Komisija razmatra izvodljivost predloženih mjera, uključujući smanjenje investicija i njihov učinak na strukturu tržišta i ulazne barijere. Istovremeno, Komisija mora da osigura da rješenja smišljena u određenom slučaju ili državi članici budu usklađena s ciljem sprječavanja većih asimetrija u državama članicama koje bi mogle dodatno rascjepkati jedinstveno tržište i izazvati finansijsku nestabilnost, te time spriječiti oporavak unutar Unije.

b) Obavještenje Komisije (EU) o pojmu državne pomoći iz člana 107 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (2016 / C 262/01)

U kontekstu modernizacije državne pomoći Evropska komisija želi dodatno da obrazloži ključne koncepte povezane s pojmom državne pomoći iz člana 107 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, kako bi doprinijela jednostavnijoj, transparentnijoj i dosljednijoj primjeni ovog pojma širom Evrope.

Ovo obavještenje odnosi se samo na pojam državne pomoći u skladu s članom 107 stav 1 Ugovora, koji i Komisija i nacionalni organi (uključujući nacionalne sudove) moraju primjenjivati u vezi s obavezom obavještanja i mirovanja iz člana 108 stav 3 Ugovora. Ne odnosi se na spojivost državne pomoći s unutrašnjim tržištem u skladu s članom 107 st. 2 i 3 i članom 106 stav 2 Ugovora koju procjenjuje Komisija. S obzirom na to da je pojam državne pomoći objektivni pravni koncept direktno definisan Ugovorom, ovo Obavještenje razjašnjava shvatanje člana 107 stav 1 Ugovora, kako ga tumači Sud pravde i Opšti sud (Sudovi Unije). Za pitanja koja još nisu razmotrena od strane sudova Unije, Komisija će utvrditi kako smatra da se pojam državne pomoći treba tumačiti. Stavovi koji su navedeni u ovom obavještenju ne dovode u pitanje tumačenje pojma državne pomoći od strane sudova Unije; Treba

naglasiti da je primarna referenca za tumačenje Ugovora uvijek sudska praksa sudova Unije.

Treba naglasiti da je Komisija obavezana ovim objektivnim pojmom, i uživa samo ograničenu diskreciju u primjeni, odnosno kada su procjene od strane Komisije tehničke ili kompleksne prirode, naročito u situacijama koje uključuju složene ekonomske procjene. Članom 107 stav 1 Ugovora državna pomoć definisana je kao svaka pomoć koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku kojim se narušava ili prijeti da će se narušiti tržišna konkurencija stavljanjem određenih preduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj u mjeri u kojoj to utiče na trgovinu među državama članicama. Ovim Obavještenjem razjasniće se različiti elementi pojma koji predstavljaju državnu pomoć: postojanje preduzetnika, pripisivost mjere državi, njeno finansiranje državnim sredstvima, dodjela prednosti, selektivnost mjere i njen mogući uticaj na tržišnu konkurenciju i trgovinu između država članica. Pored toga, s obzirom na potrebu za određenim smjernicama izraženim od strane država članica, ovo obavještenje daje specifična objašnjenja u vezi sa javnim finansiranjem infrastrukture.

c) Privremeni okvir za mjere državne pomoći u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji Covid 19 (2020/C 1863)

Preuzimanjem Drugih amandmana navedenog okvira u crnogorsko zakonodavstvo stvoreni su uslovi da se podrži privreda, uslijed pandemije Covid-19, kao ozbiljne javno zdravstvene krize, koja pogađa građane i društva, a zaraženih ima u svim državama članicama Unije. To je i snažan udar na svjetsku i evropsku ekonomiju pa je koordinirana ekonomska intervencija država članica i institucija Unije od presudne važnosti za ublažavanje posljedica za ekonomiju Unije.

Ekonomija je višestruko izložena tom udaru. Tu su i udar na snabdevanje uzrokovan poremećajem u lancima snabdevanja, udar na potražnju uzrokovan smanjenom potražnjom potrošača, negativan učinak neizvjesnosti na planove ulaganja te učinak ograničene likvidnosti na preduzeća.

Raznim mjerama ograničavanja koje su države članice donijele, kao što su mjere društvenog udaljavanja, ograničenja putovanja, karantini i zatvaranja, trebalo bi, koliko god je to moguće, skratiti i ograničiti trajanje udara. Te mjere imaju trenutni učinak na potražnju i ponudu i pogađaju preduzeća i zaposlene, naročito u zdravstvu, turizmu, kulturi, maloprodaji i transportu. Osim neposrednih posljedica na mobilnost i trgovinsku razmjenu, pandemija Covid-19 sve više utiče i na preduzeća u svim sektorima, mala, srednja i velika. Posljedice se osjete i na svjetskim finansijskim tržištima, naročito zbog likvidnosti. Te posljedice nije moguće ograničiti na jednu državu članicu, one će narušiti ekonomiju Unije u cjelini.

U vanrednim okolnostima uzrokovanim pandemijom Covid-19 preduzeća svih vrsta mogla bi se naći u situaciji ozbiljnog manjka likvidnosti. Solventna i nešto manje solventna preduzeća mogla bi iskusiti iznenadni manjak ili čak nedostupnost likvidnih sredstava, mala i srednja preduzeća posebno su izložena riziku. Zato bi to kratkoročno i srednjeročno moglo ozbiljno uticati na ekonomsko stanje brojnih zdravih preduzeća i na njihove zaposlene, uz dugoročne posljedice po njihov opstanak.

Banke i drugi finansijski posrednici imaju ključnu ulogu u ublažavanju posljedica pandemije covid-19 jer održavaju dotok kredita u ekonomiju. Dođe li do ozbiljnog ograničenja dotoka kredita, ekonomska će se aktivnost naglo usporiti jer će preduzeća teško moći plaćati dobavljače i zaposlene. Zato je primjereno da države članice mogu preduzeti mjere kojima će kreditne institucije i druge finansijske

posrednike postaknuti da kontinuirano ostvaruju svoju ulogu i nastave podupirati ekonomske aktivnosti u Uniji.

Pomoć država članica preduzećima na osnovu člana 107. stav 3. tačke (b) UFEU-a i ove Komunikacije, koja se dodjeljuje uz posredovanje banaka kao finansijskih posrednika, direktna je pomoć tim preduzećima. Cilj takve pomoći nije očuvanje ili obnova održivosti, likvidnosti ili solventnosti banaka. Jednako tako, cilj pomoći država članica bankama na osnovu člana 107. stav 2. tačke (b) UFEU-a radi nadoknade direktne štete nastale zbog pandemije covid-191 nije očuvanje ili obnova održivosti, likvidnosti ili solventnosti institucije ili subjekta. Zato se takva pomoć neće smatrati vanrednom javnom finansijskom pomoći u skladu s Direktivom 2014/59/EU Evropskog parlamenta i Vijeća (Direktiva o oporavku i sanaciji banaka) ni Uredbom 806/2014 Evropskog parlamenta i Vijeća (Uredba o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu), niti će se ocjenjivati u skladu s pravilima o državnim pomoćima koja se primjenjuju na bankarski sektor.

2. Pravilnik o načinu podnošenja prijave i obrascu prijave za državnu pomoć "Službeni list Crne Gore" br. 42/20 (08.05.2020)

Ovim pravilnikom propisuje se način podnošenja prijave i obrazac prijave za državnu pomoć. Utvrđeno je da se državna pomoć prijavljuje kao šema ili individualna pomoć. Državna pomoć se prijavljuje dostavljanjem prijave u štampanoj formi, a prilikom podnošenja prijave davalac državne pomoći podnosi prijavu na obrascu 1 koji čini sastavni dio ovog pravilnika.

Dodatno, propisana je i Prijava za privremeni okvir za mjere državne pomoći u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji Covida 19, jer je Evropska komisija je usvojila Privremeni okvir za mjere državne pomoći u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenja COVID-19 (Privremeni okvir TF COVID-19). Dana 3. aprila 2020. godine, Komisija je usvojila izmjene i dopune Privremenog okvira, izmijenivši odjeljak 3.1, 3.2, 3.3 i 3.5 i uključivši dodatne mjere pomoći koje smatra kompatibilnim sa čl. 107 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske Unije (TFEU).

Na ovaj način, davaoci u svojoj notifikaciji obezbijavaju:

opšte informacije iz odjeljka I i

dodatne informacije po dolje navedenim tačkama iz odjeljka II:

o tačka 1: za pomoć shodno odjeljku 3.1 izmijenjenog Privremenog okvira TF COVID-19 – Pomoć u vidu direktnih bespovratnih sredstava, povratnih sredstava, povraćaja avansa ili poreskih olakšica;

o tačka 2: za pomoć shodno odjeljku 3.2 izmijenjenog Privremenog okvira TF COVID-19 – Pomoć u vidu garancija za zajmove;

o tačka 3: za pomoć shodno odjeljku 3.3 izmijenjenog Privremenog okvira TF COVID-19 – Pomoć u vidu subvencionisanih kamatnih stopa za zajmove;

o tačka 4: za pomoć shodno odjeljku 3.6 izmijenjenog Privremenog okvira TF COVID-19 – Pomoć za istraživanje i razvoj u području bolesti COVID-19;

o tačka 5: za pomoć shodno odjeljku 3.7 izmijenjenog Privremenog okvira TF COVID-19: Pomoć za ulaganje u izgradnji ili nadogradnji infrastrukture za ispitivanje i za unaprjeđenje procesa sa laboratorijskog na proizvodni nivo;

o tačka 6: za pomoć shodno odjeljku 3.8 izmijenjenog Privremenog okvira TF COVID-19: Pomoć za ulaganje u proizvodnju proizvoda bitnih za suzbijanje širenja bolesti COVID-19;

o tačka 7: za pomoć shodno odjeljku 3.9 izmijenjenog Privremenog okvira TF COVID-19: Pomoć u obliku odlaganja plaćanja poreza i/ili doprinosa za socijalno osiguranje;

o tačka 8: za pomoć shodno odjeljku 3.10 izmijenjenog Privremenog okvira TF COVID-19: Pomoć u obliku subvencija za plate zaposlenih radi izbjegavanja otpuštanja tokom pandemije bolesti COVID-19.

3. Pravilnik o načinu podnošenja i sadržaju godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći donijet je dana 30 septembra 2020 („Službeni list CG“, broj 98/20) i utvrđuje da Godišnji izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći sadrži:

- uvodni dio sa metodologijom i principima izrade;
- pregled ukupnog iznosa dodijeljene državne pomoći;
- analizu ukupne dodijeljene državne pomoći;
- pregled državne pomoći prema namjeni;
- pregled državne pomoći prema vrstama;

Pravilnik daje i prikaz državne pomoći iskazuje je na sljedeći način:

1. Horizontalna državna pomoć:
 - 1.1. Istraživanje i razvoj;
 - 1.2. Zaštita životne sredine;
 - 1.3. Mala i srednja privredna društva;
 - 1.4. Zapošljavanje;
 - 1.5. Usavršavanje - obuka;
 - 1.6. Spašavanje i restrukturiranje;
 - 1.7. Ostale namjene.
2. Državna pomoć po pojedinim privrednim granama (sektorima):
 - 2.1. Čelik;
 - 2.2. Brodogradnja;
 - 2.3. Saobraćaj;
 - 2.4. Ugalj;
 - 2.7. Ostali sektori, bez poljoprivrede i ribarstva
3. Regionalna pomoć.

Godišnji izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći sadrži sljedeće podatke:

- A1 - donacije, subvencije kamate, otpis duga i druge pomoći u skladu sa zakonom;
- A2 - poreske olakšice i socijalna davanja (otpis, odlaganje plaćanja poreza i doprinosa);
- B1 - učešće u udjelu u kapitalu, uključujući konverziju duga u akcijski kapital;
- C1 - zajmovi sa kamatnim stopama nižim od kamatne stope na finansijskom tržištu i zajmovi privrednim društvima u poteškoćama;
- C2 - ostale mjere;
- D - garancije.

4. Drugi amandmani PRIVREMENOG OKVIRA ZA MJERE DRŽAVNE POMOĆI U SVRHU PODRŠKE EKONOMIJI U AKTUELNOJ PANDEMIJI COVIDA – 19 („Službeni list CG“, broj 98/20) donijeti su 4.9.2020, u potpunosti je preuzeta eu regulativa.

5.Četvrti amandmani PRIVREMENOG OKVIRA ZA MJERE DRŽAVNE POMOĆI U SVRHU PODRŠKE EKONOMIJI U AKTUELNOJ PANDEMIJI COVIDA – 19 („Službeni list CG“, broj 130/20) donijeti su 28.12.2020, u potpunosti je preuzeta EU regulativa. Navedenim pravilnikom u potpunosti su se uskladili uslovi podrške privrede sa EU pravilima.

6.Pravilnik o PRIJAVI ZA PRIVREMENI OKVIR ZA MJERE DRŽAVNE POMOĆI U SVRHU PODRŠKE PRIVREDI U AKTUELNOJ PANDEMIJI OBOLJENJA COVID-19.

Privremeni okvir uređuje i postupak prijavljivanja Covid pomoći, tako da je donošenjem navedenog pravilnika u potpunosti preuzet ne samo postupak dodijele, već i postupak prijavljivanja pomoći za covid 19.

II REALIZOVANE OBUKE DAVALACA DRŽAVNE POMOĆI

Tokom juna, avgusta i septembra 2020 godine u saradnji sa projektom tehničke podrške „Podrška pravnom i institucionalnom jačanju državne pomoći i javne nabavke“, koji se finansira iz sredstava IPA 2014 , organizovane su cjelodnevne obuke, u trajanju od po 5 radnih dana. Tokom obuke obrađene su slijedeće teme iz oblasti državne pomoći: pojam korisnika i davalaca državne pomoći, horizontalna pomoć, sektorska pravila, specifični instrumenti dodijele, usluge od opšteg ekonomskog interesa, procedure prijavljivanja, godišnjeg izvještavanja, kao i Privremeni okvir za Covid 19.

Obuku su pohađali 132 predstavnika davalaca državne pomoći i 22 predstavnika privatnog sektora.

13.2. IMPLEMENTACIJA ZAKONA O KONTROLI DRŽAVNE POMOĆI

ODLUKE AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE (SAVJET) U 2020. GODINI

Savjet Agencije zaštitu konkurencije, donosi odluke, nakon razmatranja dostavljenog predmeta i materijala od strane Sektora za kontrolu državne pomoći, po predlogu v.d. direktora koji se dostavlja Savjetu shodno čl.22 Zakona, te po potrebi i izvještavanju obrađivača predmeta i materijala na redovnim i vanrednim sjednicama Savjeta. Prilikom donošenja odluka, Savjet Agencije postupa u svemu i u skladu sa odredbama čl. 20f i 20g Zakona. Donošenju odluka prethodila je detaljna analiza dostavljenog materijala od strane članova Savjeta, v.d. direktora i neposrednih izvršilaca.

Implementacija

Zavod za zapošljavanje Crne Gore - Program grantova za samozapošljavanje (Mišljenje broj: 01-89/1 od 28 januara 2020 godine)

Program grantova za samozapošljavanje ne smatra se državnom pomoći, u smislu Zakona o kontroli državne pomoći.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore – Program „Direktno otvaranje radnih mjesta“
(Mišljenje broj 01-34/5 od 10 februara 2020 godine)

Agencija je analizirala Program i Konkurs i zaključila da Program „Direktno otvaranje radnih mjesta“ ne predstavlja državnu pomoć, u smislu Zakona o kontroli državne pomoći (“Službeni list Crne Gore”, br. 12/18). 2. Zadužuje se Zavod za zapošljavanje Crne Gore da naloži izvođaču radova da vodi odvojeno (dvojno) knjigovodstvo i da od izvođača radova zahtijeva da se koriste odvojeni računi, tako da se troškovi i prihodi dodjeljuju na odgovarajući način, da bi se javna sredstva predviđena za realizaciju Programa ”Direktno otvaranje radnih mjesta” koristila isključivo na prevenciju socijalne isključenosti posebno osjetljivih grupa nezaposlenih lica.

Ministarstvo ekonomije – [Izveštaj o vrednovanju investicionih projekata i Predlog odluke za dodjelu sredstava za podsticanje direktnih investicija za Programsku liniju za podsticaj direktnih investicija.](#) (Mišljenje broj: 01-113-4 od 27 februarara 2020 godine)

Izveštaj o vrednovanju investicionih projekata i Predlog odluke za dodjelu sredstava za Programsku liniju za podsticaj direktnih investicija u skladu su sa Zakonom o kontroli državne pomoći

Ministarstvo kulture – [Nacrt Programa državne pomoći za 2020. godinu.](#) (Rješenje broj: 01-114/5 od 27 februara 2020 godine)

Nacrt Programa državne pomoći Ministarstva kulture za 2020. godinu ocijenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

Glavni grad Podgorica – [Nacrt Odluke o dopuni odluke o osnivanju Biznis zona Glavnog grada Podgorice](#) (Rješenje broj: 01-123/4 od 27 februara 2020 godine)

Glavni grad Podgorica je dostavila Agenciji za zaštitu konkurencije Nacrt Odluke o dopuni odluke o osnivanju Biznis zona Glavnog grada Podgorice na ocjenu usklađenosti sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

Nacrt Odluke o dopuni odluke o osnivanju Biznis zona Glavnog grada Podgorice ocijenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

JU „Filmski centar“ [Predlog programa državne pomoći za sufinansiranje proizvodnje kinematografskih djela za 2020. godinu](#) (Rješenje bro 01-117/4 od 27 februara 2020 godine)

Predlog Programa državne pomoći za sufinansiranje proizvodnje kinematografskih djela za 2020. godinu, ocijenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

Uprave za željeznice- Izmirenja obaveza po osnovu kreditnih ugovora AD „Željeznička infrastruktura Crne Gore“ i AD „Željeznički prevoz Crne Gore“ (Mišljenje broj: 01-36/4 od 27 februara 2020 godine)

Uprava za željeznice je od Agencije za zaštitu konkurencije, zatražila mišljenje u vezi izmirenja obaveza po osnovu kreditnih ugovora AD „Željeznička infrastruktura Crne Gore“ i AD „Željeznički prevoz Crne Gore“.

Finansijska sredstva za izmirenje obaveza po osnovu kreditnih ugovora AD „Željeznička infrastruktura Crne Gore“ i AD „Željeznički prevoz Crne Gore“ ne predstavljaju državnu pomoć u smislu Zakona o kontroli državne pomoći.

Opština Rožaje – Odluka o osnivanju biznis zone „Zeleni“ (Rješenje broj: 01-185/4 od 16 marta 2020 godine)

Odluka o osnivanju Biznis zone „Zeleni” Opštine Rožaje ocijenjena je kao usklađena sa Zakonom o kontroli državne pomoći (“Službeni list Crne Gore”, br. 12/18).

Ministarstvo ekonomije - Predlog programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020. godinu (Rješenje broj: 01-128/8 od 07 aprila 2020)

Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020. godinu, ocijenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore - “Osposobljavanje za rad kod poslodavca” (Mišljenje broj:01-157/4 od 07 aprila 2020 godine)

Program „Osposobljavanje za rad kod poslodavca“ predstavlja državnu pomoć male vrijednosti (de minimis pomoć) i ne podliježe postupku prijave.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore – Osposobljavanje za samostalan rad (Mišljenje broj 01-156/4 od 7 aprila 2020 godine)

Program „Osposobljavanje za samostalan rad“ predstavlja državnu pomoć male vrijednosti (de minimis pomoć) i ne podliježe postupku prijave.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore – “Stop sivoj ekonomiji” (Mišljenje broj: 01-227/4 od 7 aprila 2020 godine)

Program „Stop sivoj ekonomiji“ ne predstavlja državnu pomoć, u smislu člana 2. Zakona o kontroli državne pomoći.

Ministarstvo ekonomije - Program pružanja podrške privredi i zaposlenima ugroženim epidemijom korona virusa (Rješenje broj 01-251/5 od 22 aprila 2020 godine)

Program pružanja podrške privredi i zaposlenima ugroženim epidemijom korona virusa u skladu je sa Zakonom o kontroli državne pomoći. Nadležni državni organi koji odlučuju o dodjeli državne pomoći dužni su da dostave Agenciji za zaštitu konkurencije podatke o korisnicima, visini i vrsti dodijeljene pomoći. Ovi organi su dužni da izvještaje dostave Ministarstvu ekonomije do 31.08.2020. godine, a Ministarstvo će Agenciji dostaviti konsolidovani izvještaj do 30.09.2020. godine.

Rješenje o stavljanju van snage Rješenja Savjeta Agencije za zaštitu konkurencije br. 01-251/8 od 22 aprila 2020 godine.

Ministarstvo ekonomije je dopisom dana 24.04.2020 godine dostavilo inovirani Program pružanja podrške privredi i zaposlenima ugroženim epidemijom korona virusa kako bi se utvrdilo da li je prijavljena državna pomoć u skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

Ministarstvo ekonomije - Program pružanja podrške privredi i zaposlenima ugroženim epidemijom korona virusa (Rješenje broj 01-251/9 od 24 aprila 2020 godine)

Ministarstvo ekonomije je Agenciji za zaštitu konkurencije dostavilo „Program pružanja podrške privredi i zaposlenima ugroženim epidemijom korona virusa” kako bi se utvrdilo da li je prijavljeni državna pomoć u skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći

Program pružanja podrške privredi i zaposlenima ugroženim epidemijom korona virusa u skladu je sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

Ministarstvo nauke- Zakon o podsticajnim mjerama za razvoj IR (Rješenje brpj: 01-295/5 od 04 juna 2020 godine)

Nacrt zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija u skladu je sa Zakonom o kontroli državne pomoći. Nalaže se Ministarstvu nauke da, podzakonske akte, kojim će se urediti bliži uslovi i postupak za odobravanje i način korišćenja podsticajnih mjera, a čije je donošenje predviđeno Nacrtom zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija, dostavi Agenciji za zaštitu konkurencije radi procjene usklađenosti državne pomoći.

Ministarstvo nauke – Zakon o inovacionoj djelatnosti (Rješenje br. 01-276/5 od 04 juna 2020 godine)

Nacrt zakona o inovacionoj djelatnosti u skladu je sa Zakonom o kontroli državne pomoći. Nalaže se Ministarstvu nauke da, podzakonske akte, čije je donošenje predviđeno članom 13 stav 3 Nacrta zakona o inovacionoj djelatnosti, dostavi Agenciji za zaštitu konkurencije radi procjene usklađenosti državne pomoći.

Ministarstvo prosvijete – Aneks 3 garancije broj 06-3157/1 od 20.07.2015. godine, po Ugovoru o dugoročnom kreditu broj 00-421-0102751.6 od 20.07.2015. godine i Aneksu 3 istog Ugovora od 28.05.2020. godine, na 80% odobrenog iznosa kredita u korist Podgorička banka AD Podgorica, Member of OTP Group, na osnovu Zaključaka Vlade Crne Gore, ne odnosi se na državnu pomoć(Rješenje broj:01-269/12 od 10 juna 2020 godine)

Aneks 3 garancije broj 06-3157/1 od 20.07.2015. godine, po Ugovoru o dugoročnom kreditu broj 00-421-0102751.6 od 20.07.2015. godine i Aneksu 3 istog Ugovora od 28.05.2020. godine, na 80% odobrenog iznosa kredita u korist Podgorička banka AD Podgorica, Member of OTP Group, na osnovu Zaključaka Vlade Crne Gore, ne odnosi se na državnu pomoć, s obzirom na to da: (a) SZ Solidarno se ne nalazi u finansijskim teškoćama (potvrda Centralne banke Crne Gore broj 05-3461-2/2020 od dana 05.06.2020.). (b) Garancija je vezana za određenu finansijsku transakciju, za fiksni najviši iznos i vremenski je ograničena. (c) Garancija ne pokriva više od 80% neotplaćenog zajma. (d) Za produženje roka važenja garancije je plaćena tržišna cijena, kao i za izdavanje garancije. 2. Nalaže se Ministarstvu prosvijete da u roku od 90 dana od dana donošenja ovog rješenja, o ispunjenju svih uslova iz tačke 1 izreke ovog rješenja obavijesti Agenciju za zaštitu konkurencije, dostavljanjem svih relevantnih dokaza. 3. U slučaju nepostupanja po tački 2 izreke ovog rešenja, Agencija za zaštitu konkurencije će, saglasno svojim nadležnostima iz člana 28 Zakona o kontroli državne pomoći, po službenoj dužnosti, pokrenuti ispitni postupak da li je došlo do nenamjenskog korišćenja kredita za koji je izdata garancija Vlade Crne Gore.

Glavni grad Podgorica –Odluka o podršci privrednim aktivnostima u Glavnom gradu i Odluku o ublažavanju finansijskih posljedica koronavirusa u Glavnom gradu (Rješenje broj:01-428/8 od 10 juna 2020 godine)

Odluka o podršci privrednim aktivnostima u Glavnom gradu i Odluka o ublažavanju finansijskih posljedica koronavirusa u Glavnom gradu u skladu su sa Zakonom o kontroli državne pomoći. 2. Nalaže se Glavnom gradu Podgorica da prilikom dodjele državne pomoći poštuje maksimalni ukupni iznos pomoći od 800 000 eura po preduzeću (svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova) i da primjeni kumulaciju svih državnih pomoći u aktuelnoj pandemiji Covid 19. 3. Zadužuje se Glavni grad Podgorica sljedeće: a) na svojoj internet stranici objaviti relevantne informacije o svakoj pojedinačnoj pomoći dodijeljenoj u svrhu podrške za Covid 19, u roku od 12 mjeseci od trenutka dodjele. b) Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljati godišnje izvještaje, najkasnije do 31. decembra 2020. godine dostaviti popis državnih pomoći u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji Covid 19. c) osigurati vođenje detaljne evidencije koja sadrži sve informacije potrebne kako bi se utvrdilo da su ispunjeni propisani uslovi. Ova evidencija mora se čuvati 10 godina nakon dodjele pomoći i na zahtjev dostaviti Agenciji za zaštitu konkurencije.

Opština Tuzi – Odluka o mjerama za ublažavanje finansijskih posledica nastalih usled pandemije COVID-19 u opštini Tuzi (Rješenje broj: 01-325/6 od 30 jula 2020 godine)

Odluka o mjerama za ublažavanje finansijskih posledica nastalih usled pandemije COVID-19 u opštini Tuzi u skladu je sa Zakonom o kontroli državne pomoći. 2. Nalaže se Opštini Tuzi da prilikom dodjele državne pomoći poštuje maksimalni ukupni iznos pomoći od 800 000 EUR po preduzeću (svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova) i da primjeni kumulaciju svih državnih pomoći u aktuelnoj pandemiji Covid 19. 3. Zadužuje se Opština Tuzi sljedeće: a) na svojoj internet stranici objaviti relevantne informacije o svakoj pojedinačnoj pomoći dodijeljenoj u svrhu podrške za Covid 19, u roku od 12 mjeseci od trenutka dodjele. b) Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljati godišnje izvještaje i najkasnije, do 31. decembra 2020. dostaviti popis državnih pomoć u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji Covid 19. c) osigurati vođenje detaljne evidencije koja sadrži sve informacije potrebne kako bi se utvrdilo da su ispunjeni propisani uslovi. Ova evidencija mora se čuvati 10 godina nakon dodjele pomoći i na zahtjev dostaviti Agenciji za zaštitu konkurencije.

*Ministarstvo ekonomije - **Unaprjeđenje poslovnog okruženja i konkurentnosti privatnog sektora Crne Gore“ (Mišljenje broj: 01-9/8 od 03 septembra 2020 godine)***

Finansijska sredstva za „Unaprjeđenje poslovnog okruženja i konkurentnosti privatnog sektora Crne Gore“, koji se finansira iz sredstava instrumenata predpristupne podrške za 2014. godinu (IPA 2014) (u daljem tekstu: Projekat IPA 2014) i pripremnu tendersku dokumentaciju za grant šemu „Unaprjeđenje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća kroz razvoj klastera – faza II“ koja će se finansirati iz sredstava instrumenata predpristupne podrške za 2016. godinu (IPA 2016) (u daljem tekstu: Projekat IPA 2016) predstavljaju državnu pomoć u smislu zakona o kontroli državne pomoći.

Ministarstvo nauke –Inovaciono preduzetnički centar Tehnopolis (Rješenje broj01-555/6 od 03 septembra 2020 godine)

Izdavanje garancije Vlade Crne Gore na 80% iznosa kredita za kreditno zaduženje uz državnu garanciju, a za potrebe predfinansiranja projekata koji su od strane EU, kroz prekogranične programe odobrene za finansiranje Inovaciono preduzetničkog centra Tehnopolis, ne odnosi se na državnu pomoć, u smislu člana 2. Zakona o kontroli državne pomoći, s obzirom na to da: (a) IPC Tehnopolis se ne nalazi u finansijskim teškoćama (potvrda Centralne banke Crne Gore broj 05-4994-2/2020 od dana 19.08.2020. godine). (b) Garancija je vezana za određenu finansijsku transakciju, za fiksni najviši iznos i vremenski je ograničena do roka od najduže 36 mjeseci. (c) Garancija ne pokriva više od 80% neotplaćenog zajma, a najviše do 800,000.00 € (d) Za garanciju je plaćena tržišno oblikovana cijena. 2. Nalaže se Ministarstvu nauke da u roku od 90 dana od dana dostavljanja ovog rješenja, o ispunjenju uslova

iz tačke 1 dispozitiva ovog rješenja obavijesti Agenciju za zaštitu konkurencije, dostavljanjem svih relevantnih dokaza.

Zajednica opština Crne Gore – Mjere podrške preduzetnicima u svim jedinicama lokalne samouprave u cilju suzbijanja posledica pandemije korona virusa (Mišljenje broj:01-591/5 od 28 septembra 2020 godine)

Mjere podrške preduzetnicima u svim jedinicama lokalne samouprave u cilju suzbijanja posljedica pandemije korona virusa (COVID-19), predstavljaju državnu pomoć u smislu zakona o kontroli državne pomoći.

Ministarstvo ekonomije – „Energetski efikasan dom“ (Mišljenje broj: 01-473/11 od 06 oktobra 2020 godine)

Program „Energetski efikasan dom“ ne predstavlja državnu pomoć u smislu člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - [Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću „Monte put“ Podgorica i Predloga odluke o izmjeni i dopuni Statuta društva sa ograničenom odgovornošću „Monte put“ Podgorica \(Mišljenje broj:01-639/5 od 06 oktobra 2020 godine\)](#)

Agencija za zaštitu konkurencije nije nadležna po pitanju davanja mišljenja koje se tiče Predloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću „Monte put“ Podgorica i Predloga odluke o izmjeni i dopuni Statuta društva sa ograničenom odgovornošću „Monte put“ Podgorica, s obzirom da se istima ne vrši neposredno dodjela državne pomoći. Prisustvo državne pomoći se cijeni kod donošenja odluke o dodjeljivanju poslova upravljanja putevima i putnim građevinskim objektima privrednom društvu u skladu sa članom 13 Zakona o putevima („Službeni list Crne Gore, broj 82/20“), te je nadležni organ uprave dužan da kod donošenja odluka iste dostavlja Agenciji za zaštitu konkurencije radi ocjene o prisustvu i usklađenosti državne pomoći.

Opština Pljevlja - [Odluku o prihvatanju mjera opštine Pljevlja u cilju umanjivanja negativnih ekonomskih posljedica po građane i privredu izazvanih epidemijom zarazne bolesti Covid 19 \(Rješenje br.01-613/ od 22 oktobra 2020 godine\)](#)

Odluka o prihvatanju mjera opštine Pljevlja u cilju umanjivanja negativnih ekonomskih posljedica po građane i privredu izazvanih epidemijom zarazne bolesti Covid 19 („Sl. list CG – Opštinski propisi“, br 20/2020) u skladu je sa Zakonom o kontroli državne pomoći. 2. Nalaže se opštini Pljevlja da prilikom dodijele državne pomoći poštuje maksimalni ukupni iznos pomoći od 800 000 EUR po preduzeću (svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova) i da primjeni kumulaciju svih državnih pomoći u aktuelnoj pandemiji Covid 19. 3. Zadužuje se opština Pljevlja sljedeće: a) na svojoj internet stranici objaviti relevantne informacije o svakoj pojedinačnoj pomoći dodijeljenoj u svrhu podrške za Covid 19, u roku od 12 mjeseci od trenutka

dodjele. b) Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljati godišnje izvještaje i najkasnije, do 31. decembra 2020. dostaviti popis državnih pomoć u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji Covid 19. c) osigurati vođenje detaljne evidencije koja sadrži sve informacije potrebne kako bi se utvrdilo da su ispunjeni propisani uslovi. Ova evidencija mora se čuvati 10 godina nakon dodjele pomoći i na zahtjev dostaviti Agenciji za zaštitu konkurencije. d) sve državne pomoći dodijeljene u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenje COVID-19 unijeti u registar državne pomoći covid 19.

Opština Mojkovac - Odluka o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Mojkovac, Odluka o izmjenama i dopunama odluke o mjerama podrške građanima i privredi na teritoriji opštine Mojkovac, Odluka o oslobađanju plaćanja dijela obaveze po osnovu godišnje naknade za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa puta za 2020. godinu (Rješenje br.01-606 od 22 oktobra 2020 godine)

Odluka o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Mojkovac ("Sl. List CG" – opštinski propisi, br. 18/20), Odluka o izmjenama i dopunama odluke o mjerama podrške građanima i privredi na teritoriji opštine Mojkovac ("Sl. List CG" – opštinski propisi, br. 28/20) i Odluka o oslobađanju plaćanja dijela obaveze po osnovu godišnje naknade za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa puta za 2020. godinu ("Sl. List CG" – opštinski propisi, br. 28/20) u skladu su sa Zakonom o kontroli državne pomoći. 2. Nalaže se opštini Mojkovac da prilikom dodjele državne pomoći poštuje maksimalni ukupni iznos pomoći od 800 000 EUR po preduzeću (svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova) i da primjeni kumulaciju svih državnih pomoći u aktuelnoj pandemiji Covid 19. 3. Zadužuje se opština Mojkovac sljedeće: a) na svojoj internet stranici objaviti relevantne informacije o svakoj pojedinačnoj pomoći dodijeljenoj u svrhu podrške za Covid 19, u roku od 12 mjeseci od trenutka dodjele. b) Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljati godišnje izvještaje i najkasnije, do 31. decembra 2020. dostaviti popis državnih pomoć u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji Covid 19. c) osigura vođenje detaljne evidencije koja sadrži sve informacije potrebne kako bi se utvrdilo da su ispunjeni propisani uslovi. Ova evidencija mora se čuvati 10 godina nakon dodjele pomoći i na zahtjev dostaviti Agenciji za zaštitu konkurencije. d) sve državne pomoći dodijeljene u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenje COVID-19 unijeti u registar državne pomoći covid 19.

Prijestonica Cetinje - Odluku o donošenju seta mjera za podršku privrednicima i građanima Prijestonice Cetinje – (Rješenje br. 01-356 od 22 oktobra 2020 godine)

Odluka o donošenju seta mjera za podršku privrednicima i građanima Prijestonice Cetinje u skladu je sa Zakonom o kontroli državne pomoći. Nalaže se Prijestonici Cetinje da prilikom dodjele državne pomoći poštuje maksimalni ukupni iznos pomoći od 800 000 EUR po preduzeću (svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova) i da primjeni kumulaciju svih državnih pomoći u aktuelnoj pandemiji Covid 19. Zadužuje se Prijestonica Cetinje sljedeće: a) na svojoj internet stranici objaviti relevantne informacije o

svakoj pojedinačnoj pomoći dodijeljenoj u svrhu podrške za Covid 19, u roku od 12 mjeseci od trenutka dodjele. b) Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljati godišnje izvještaje i najkasnije, do 31. decembra 2020. dostaviti popis državnih pomoći u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji Covid 19. c) osigurati vođenje detaljne evidencije koja sadrži sve informacije potrebne kako bi se utvrdilo da su ispunjeni propisani uslovi. Ova evidencija mora se čuvati 10 godina nakon dodjele pomoći i na zahtjev dostaviti Agenciji za zaštitu konkurencije. d) sve državne pomoći dodijeljene u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenje COVID-19 unijeti u registar državne pomoći covid 19.

*Ministarstvo održivog razvoja i turizma – **Javni poziv za dostavljanje zahtjeva za subvencionisanje kamate tokom grejs perioda datog prilikom reprograma postojećih namjenskih kredita za turizam i ugostiteljstvo**, (Mišljenje broj:01-672/5 od 29 oktobra 2020 godine)*

Agencija za zaštitu konkurencije nije u mogućnosti da se ocijeni Javni poziv za dostavljanje zahtjeva za subvencionisanje kamate tokom grejs perioda datog prilikom reprograma postojećih namjenskih kredita za turizam i ugostiteljstvo, s obzirom na to da se nisu stekli uslovi za primjenu Privremenog okvira za mjere državne pomoći u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji covida-19 (2020/C 1863) („Službeni list CG“, broj 33/20).

*Ministarstvo nauke - **Nacrt konkursa za podršku razvoja prioritetne oblasti strategije pametne specijalizacije Crne Gore – Informaciono komunikacionih tehnologija** (Rješenje broj: 01-697/4 od 29 oktobra 2020 godine)*

Nacrt konkursa za podršku razvoja prioritetne oblasti strategije pametne specijalizacije Crne Gore – Informaciono komunikacionih tehnologija, ocijenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

*Glavni grad Podgorica **Nacrt Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Biznis zona Glavnog grada Podgorice** (Mišljenje broj:01-699 od 04 novembra 2020 godine)*

Nacrt Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju biznis zona Glavnog grada Podgorice ocijenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

*Ministarstvo saobraćaja i pomorstva – **Predlog ugovora o donaciji sredstava za realizaciju projekta rekonstrukcije Mosta na rijeci Tari u Crnoj Gori uz podršku Kine** (Rješenje br. 01-602/6 od 04 novembra 2020 godine)*

Predlog ugovora o donaciji sredstava za realizaciju projekta rekonstrukcije mosta na rijeci Tari u Crnoj Gori uz podršku Kine, ne odnosi se na državnu pomoć, u smislu člana 2. Zakona o kontroli državne pomoći.

Investiciono razvojni fond Crne Gore – Predlog Uredbe o osiguranju izvoza od netržišnih rizika (Rješenje br.01-149/6 od 19 novembra 2020 godine)

Predlog Uredbe o osiguranju izvoza od netržišnih rizika, nije u skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

Glavni grad Podgorica – (Rješenje broj 01-699/5 od 19 novembra 2020 godine)

Obustavlja se postupak pokrenut po Zahtjevu za davanje mišljenja na Konkurs za podršku ugostiteljima na području Glavnog grada, br. 05-268/1 od 06.05.2020. godine, podniet od strane Glavnog grada Podgorice, jer je stranka odustala od predmetnog zahtjeva podneskom br. 05-698/6 od 03.11.2020. godine.

Opština Tivat – Odluka o donošenju drugog seta mjera za podršku privredi i građanima u opštini Tivat (Rješenje broj: 01-660/6 od 03 decembra 2020 godine)

Odluka o donošenju mjera za podršku privredi i građanima u opštini Tivat („Sl. list Crne Gore - opštinski propisi”, br. 018/20) i Odluka o donošenju drugog seta mjera za podršku privredi i građanima u opštini Tivat („Sl. list Crne Gore - opštinski propisi”, br. 031/20), u skladu su sa Zakonom o kontroli državne pomoći. 2. NALAŽE SE opštini Tivat da prilikom dodjele državne pomoći poštuje maksimalni ukupni iznos pomoći od 800 000 EUR po privrednom društvu (svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova) i da primijeni kumulaciju svih državnih pomoći u aktuelnoj pandemiji Covid 19. 3. ZADUŽUJE SE opština Tivat sljedeće: a) Na svojoj internet stranici objaviti relevantne informacije o svakoj pojedinačnoj pomoći dodijeljenoj u svrhu podrške za Covid 19, u roku od 12 mjeseci od trenutka dodjele. b) Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljati godišnje izvještaje i najkasnije, do 31. decembra 2020. godine, dostaviti popis državnih pomoći u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji Covid 19. c) Osigura vođenje detaljne evidencije koja sadrži sve informacije potrebne kako bi se utvrdilo da su ispunjeni propisani uslovi. Ova evidencija mora se čuvati 10 godina nakon dodjele pomoći i na zahtjev dostaviti Agenciji za zaštitu konkurencije. d) Sve državne pomoći dodijeljene u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenja COVID-19, unijeti u registar državne pomoći covid 19.

Glavni grad Podgorica - Nacrt odluke o uslovima i postupku finansiranja projekata i programa nevladinih organizacija (Mišljenje broj:01-746/4 od 24 decembra 2020 godine)

Nacrt odluke o uslovima i postupku finansiranja projekata i programa nevladinih organizacija predstavlja državnu pomoć u skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći, samo u slučaju kada nevladina organizacija, kao korisnik državne pomoći, obavlja privrednu djelatnost, i u zavisnosti od visine dodijeljenih sredstava tokom perioda od 3 (tri) fiskalne godine za redom.

Opština Berane- Odluka Opštine Berane o setu ekonomskih mjera sa ciljem ublažavanja posledica po građane i privredu nastalih usled pandemije Kovid-19 (Rješenje:01-691/9 od 24 decembra 2020 godine)

Odluka Opštine Berane o setu ekonomskih mjera sa ciljem ublažavanja posledica po građane i privredu nastalih usled pandemije Kovid-19 broj: 01-018-870 od 15.04.2020. godine, u skladu je sa Zakonom o kontroli državne pomoći. 2. **NALAŽE SE** opštini Berane da prilikom dodijele državne pomoći poštuje maksimalni ukupni iznos pomoći od 800 000 EUR po privrednom društvu (svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova) i da primijeni kumulaciju svih državnih pomoći u aktuelnoj pandemiji Covid 19. 3. **ZADUŽUJE SE** opština Berane sljedeće: a) Na svojoj internet stranici objaviti relevantne informacije o svakoj pojedinačnoj pomoći dodijeljenoj u svrhu podrške za Covid 19, u roku od 12 mjeseci od trenutka dodjele. b) Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljati godišnje izvještaje i najkasnije, do 31. decembra 2020. godine, dostaviti popis državnih pomoć u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji Covid 19. c) Osigura vođenje detaljne evidencije koja sadrži sve informacije potrebne kako bi se utvrdilo da su ispunjeni propisani uslovi. Ova evidencija mora se čuvati 10 godina nakon dodjele pomoći i na zahtjev dostaviti Agenciji za zaštitu konkurencije. d) Sve državne pomoći dodijeljene u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenja COVID-19, unijeti u registar državne pomoći covid 19.

Opština Žabljak - Odluku predsjednika opštine Žabljak o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Žabljak broj: 031/20-01-938 od dana 21.04.2020. godine i Odluku predsjednika opštine Žabljak o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Žabljak broj 01-018/20-2774 od dana 9.11.2020. godine. (Rješenje broj:01-558/11 od 24 decembra 2020 godine)

Odluka predsjednika opštine Žabljak o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Žabljak broj: 031/20-01-938 od dana 21.04.2020. godine i Odluka predsjednika opštine Žabljak o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Žabljak broj 01-018/20-2774 od dana 9.11.2020. godine, u skladu su sa Zakonom o kontroli državne pomoći. 2. **NALAŽE SE** opštini Žabljak da prilikom dodijele državne pomoći na osnovu Odluke I i Odluke II iz tačke 1. ovog rješenja, poštuje maksimalni ukupni iznos pomoći od 800.000 EUR po korisniku (svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova) i da primijeni kumulaciju svih državnih pomoći u aktuelnoj pandemiji Covid 19. 3. **ZADUŽUJE SE** opština Žabljak sljedeće: a) na svojoj internet stranici objaviti relevantne informacije o svakoj pojedinačnoj pomoći dodijeljenoj u svrhu podrške za Covid 19, u roku od 12 mjeseci od trenutka dodjele. b) Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljati godišnje izvještaje i najkasnije, do 31. decembra 2020. dostaviti popis državnih pomoć u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji Covid 19. c) osigurati vođenje detaljne evidencije koja sadrži sve informacije potrebne kako bi se utvrdilo da su ispunjeni propisani uslovi. Ova evidencija mora se čuvati 10 godina nakon dodjele pomoći i na zahtjev dostaviti Agenciji za zaštitu konkurencije. d) sve državne pomoći dodijeljene u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenje COVID-19 unijeti u registar državne pomoći covid 19.

Opština Nikšić- Odluka o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Nikšić radi ublažavanja posljedica koronavirusa i Odluka o izmjeni Odluke o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Nikšić radi ublažavanja posljedica koronavirusa, kao i -Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-663 od 5.5.2020. -Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-663-1 od 5.6.2020. - Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-663-2 od 6.7.2020. -Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-1266 od 4.8.2020. -Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-1434 od 7.9.2020. -Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-1553-5 od 7.10.2020. (Rješenje broj: 01-718/5 od 24 decembra 2020 godine)

Odluka o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Nikšić radi ublažavanja posljedica koronavirusa (Sl.list CG-opštinski propisi”, br. 32/20) i Odluka o izmjeni Odluke o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Nikšić radi ublažavanja posljedica koronavirusa (Sl.list CG-opštinski propisi”, br. 32/20), kao i -Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-663 od 5.5.2020. -Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-663-1 od 5.6.2020. -Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-663-2 od 6.7.2020. - Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-1266 od 4.8.2020. -Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-1434 od 7.9.2020. -Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-1553-5 od 7.10.2020. u skladu su sa Zakonom o kontroli državne pomoći. 2. Nalaže se opštini Nikšić da prilikom dodjele državne pomoći poštuje maksimalni ukupni iznos pomoći od 800.000 EUR po preduzeću (svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova) i da primjeni kumulaciju svih državnih pomoći u aktuelnoj pandemiji Covid 19. 3. Zadužuje se opština Nikšić sljedeće: a) na svojoj internet stranici objaviti relevantne informacije o svakoj pojedinačnoj pomoći dodijeljenoj u svrhu podrške za Covid 19, u roku od 12 mjeseci od trenutka dodjele. b) Agenciji za zaštitu konkurencije dostavljati godišnje izvještaje i najkasnije, do 31. decembra 2020. dostaviti popis državnih pomoć u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji Covid 19. c) osigurati vođenje detaljne evidencije koja sadrži sve informacije potrebne kako bi se utvrdilo da su ispunjeni propisani uslovi. Ova evidencija mora se čuvati 10 godina nakon dodjele pomoći i na zahtjev dostaviti Agenciji za zaštitu konkurencije. d) sve državne pomoći dodijeljene u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenje COVID-19 unijeti u registar državne pomoći covid 19.

Ministarstvo ekonomije Crne Gore – predlog Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020 godinu. (Rješenje broj: 01-491/8 od 24 decembar 2020)

Prijavljena državna pomoć Ministarstva ekonomije po predlogu Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020. godinu, ocijenjena je kao usklađena sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

POKRENUTI ISPITNI POSTUPCI UTVRĐIVANJA USKLAĐENOSTI DRŽAVNE POMOĆI SA ZAKONOM O KONTROLI DRŽAVNE POMOĆI U 2020. GODINI

Ministarstvo nauke – Pokrenut ispitni postupak o utvrđivanju usklađenosti državne pomoći dodijeljene privrednom društvu DOO „Tehnopolis“ iz Nikšića. (Rješenje br.01-UPI-73/3-20 od 03.12.2020 godine)

Agencija je pokrenula ispitni postupak utvrđivanja usklađenosti državne pomoći dodijeljene preduzeću DOO „Tehnopolis“ Nikšić sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

Ispitni postupak, odnosi se na dodijeljena sredstva u 2018, 2019 i 2020 godini od strane Ministarstva nauke.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - Pokrenut ispitni postupak o utvrđivanju usklađenosti državne pomoći dodijeljene preduzeću „Crnogorska plovidba“ AD (Rješenje br. 05-UPI-79/4-20)

Agencija je pokrenula ispitni postupak utvrđivanja usklađenosti državne pomoći dodijeljene „Crnogorska plovidba“ AD sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

Ispitni postupak odnosi se na dodijeljena sredstva od strane Ministarstva saobraćaja i pomorstva u 2018 i 2019 godini.

Ministarstvo sporta - Pokrenut ispitni postupak o utvrđivanju usklađenosti državne pomoći dodijeljene za podršku organizaciji velikih međunarodnih takmičenja i učešća na međunarodnim takmičenjima. (Rješenje broj 05-UPI-76/4-20)

Agencija je pokrenula ispitni postupak utvrđivanja usklađenosti državne pomoći dodijeljene za podršku organizaciji velikih međunarodnih takmičenja i učešće na međunarodnim takmičenjima u 2018 godini.

Ispitni postupak odnosi se na dodijeljena sredstva od strane Ministarstva sporta u 2018 godini.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma (Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma) *Pokrenut ispitni postupak o utvrđivanju usklađenosti državne pomoći dodijeljene preduzeću „Skijalište Crne Gore“ DOO za pripremu zimske turističke sezone. (Rješenje broj: 05- UPI-78/4-20)*

Agencija je pokrenula ispitni postupak utvrđivanja usklađenosti Zakona o ulaganju u konsolidaciju i razvoj Društva za transport putnika i robe u vazdušnom saobraćaju “Montenegro Airlines” A.D. Podgorica (Rješenje broj:01-143/24 od 03 septembra 2020 godine)

Agencija je pokrenula ispitni postupak utvrđivanja usklađenosti državne pomoći dodijeljene preduzeću „Skijalište Crne Gore“ DOO za pripremu zimske turističke sezone.

Ispitni postupak se odnosi na dodijeljena sredstva od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma preduzeću „Skijalište Crne Gore“ DOO.

Prijestonica Cetinje – Pokrenut ispitni postupak o utvrđivanju usklađenosti državne pomoći dodijeljene od strane Prijestonice Cetinje, za realizaciju sportskih aktivnosti i sportskih dešavanja u tom gradu. (Rješenje broj 05-UPI-77/3-20)

Agencija je pokrenula ispitni postupak utvrđivanja usklađenosti državne pomoći dodijeljene od strane Prijestonice Cetinje sportskim klubovima 2018 godine za realizaciju sportskih aktivnosti i sportskih dešavanja u tom gradu.

Ispitni postupka se odnosi na dodijeljena sredstva sportskim klubovima u 2018 godini od Prijestonice Cetinje.

Tabela 5: Predmeti riješeni u 2020.godini

Redni broj	Broj rješenja	Vrsta odluke	Davalac državne pomoći	Korisnik državne pomoći	Naziv šeme/individualne pomoći	Datum sjednice
1	01-89/1	Mišljenje Šema	ZZZCG	Nezaposlena lica registrovana na evidenciji ZZZCG	Program grantova za samozapošljavanje	28.01.2020
2	01-34/5	Mišljenje Šema nije državna pomoć	ZZZCG		Direktna otvaranje radnih mjesta	10.02.2020
3	01-113/4	Mišljenje Šema	Ministarstvo ekonomije	Podnosioci prijava po Javnom oglasu broj: 30-57/2019-1 od 02.04.2019. godine za učešće u postupku dodjele sredstava .	Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2019. godinu i Programske linije za podsticaj direktnih investicija. Odluka da se sredstva dodjeljuju za investicioni projekat „Mi-Rai-Inžinjering d.o.o.“ iz Nikšića – „Proizvodnja enterijera“.	27.02.2020

4	01-114/5	<i>Rješenje Šema</i>	<i>Ministarstvo kulture</i>	Fizička i pravna lica sa teritorije Crne Gore koja djeluju kao samostalni autori i proizvođači, gdje je autor projekta ili proizvoda ujedno i proizvođač, odnosno implementator i kao autor sa eksternim proizvođačima, gdje je autor idejni nosilac projekta ili proizvoda, a angažuje eksterno lice za implementaciju, odnosno proizvodnju.	Program državne pomoći Ministarstva kulture za 2020. Godinu.	27.02.2020
5	01-123/4	<i>Rješenje Šema</i>	<i>Glavni grad Podgorica</i>	<i>Korisnici biznis zona</i>	<i>Odluka o biznis zonama Podgorice</i>	27.02.2020
6	01-117/7	<i>Rješenje Šema</i>	<i>JU Filmski centar Crne Gore</i>	Pravna lica upisana u registar privrednih subjekata za oblast kinematografije, sa pretežnom djelatnošću proizvodnje kinematografskih djela. Šifra djelatnosti za ova pravna lica je: 5911 -	<i>Program državne pomoći za sufinansiranje proizvodnje kinematografskih djela za 2020 godinu</i>	27.02.2020

				proizvodnja kinematografskih djela.		
7	01-36/4	Rješenje Ne predstavlja državnu pomoć	Uprava za željeznice CG		Kreditni ugovori AD „Željeznička infrastruktura Crne Gore“ I AD „Željeznički prevoz Crne Gore“	27.02.2020
8	01-185/4	Rješenje Šema	Opština Rožaje	Privredna društva koja obavljaju određenu djelatnost na prostoru predviđenom za osnivanje biznis zone, a koji zadovoljavaju uslove Javnog poziva koji objavljuje jedinica lokalne samouprave	Odluka o osnivanju biznis zone „Zeleni“	16.03.2020
9	01-128/8	Rješenje Šema	Ministarstvo ekonomije	Mikro, mala, srednja i velika privredna društva, kao i klasteri.	Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020 godinu.	07.04.2020
10	01-157/4	Mišljenje Šema	ZZZCG	Nezaposlena lica koja ne posjeduju praktična, primjenljiva znanja i vještine za obavljanje poslova određenog radnog mjesta.	Program „Osposobljavanje za rad kod poslodavca“	07.04.2020

11	01-156/4	Mišljenje Šema ne predstavlja državnu pomoć	ZZZCG		Osposobljavanj e za samostalan rad	07.04.2020
12	01-227/4	Mišljenje Šema ne predstavlja državnu pomoć	ZZZCG		Stop sivoj ekonomiji	07.04.2020
13	01-251/5	Rješenje Šema	Ministarstv o ekonomije	Privredna društva	Program pružanja pomoći privredi i zaposlenima ugroženim epidemijom korona virusa	22.04.2020
14	01-251/8	Rješenje o stavljanju rješenja br. 01-251/5 van snage od 22.04.2020 godine				
15	01-251/9	Rješenje Šema	Ministarstv o ekonomije	Privredna društva	Program pružanja pomoći privredi i zaposlenima ugroženim epidemijom korona virusa	24.04.2020
16	01-295/5	Rješenje Zakon	Ministarstv o nauke	Domaća i strana pravna i fizička lica koja obavljaju naučnoistraž ivačku i inovacionu djelatnost u Crnoj Gori, kao i druga pravna i fizička lica koja ulažu sredstva ili su na drugi način	Zakon o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija	04.06.2020

				povezana sa ovim djelatnostima, u skladu sa uslovima propisanim ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje državna pomoć.		
17	01-276/5	Rješenje Zakon	Ministarstvo nauke	Subjeki koji obavljaju inovacionu djelatnost; Subjeki inovacione infrastrukture; Subjeki koji ulažu u inovacionu djelatnost; i ostali subjeki inovacione djelatnosti.	Zakon o inovacionoj djelatnosti	04.06.2020
18	01-269/12	Rješenje Ne odnosi se na državnu pomoć	Ministarstvo prosvjete		SZ Solidarno	10.06.2020
19	01-428/8	Rješenje Šema	Glavni grad Podgorica	Korisnici koju obavljaju privrednu djelatnost u svim sektorima	Odluka o podršci privrednim aktivnostima u Glavnom gradu i Odluka o ublažavanju finansijskih posljedica koronavirusa u Glavnom gradu	30.07.2020
20	01-325/6	Rješenje Šema	Opština Tuzi	Preduzetnici, mala, srednja i	Odluka o mjerama za ublažavanje	30.07.2020

				<i>velika preduzeća</i>	finansijskih posledica nastalih usled pandemije COVID-19 u opštini Tuzi	
21	01-9/8	<i>Mišljenje Šema</i>	<i>Ministarstvo ekonomije</i>	<i>Preduzetnici, mala, srednja i velika preduzeća</i>	„Unapređenje poslovnog okruženja i konkurentnosti privatnog sektora Crne Gore“, koji se finansira iz sredstava instrumenata predpristupne podrške za 2014. godinu (IPA 2014) Projekat IPA 2014) i pripremnu tendersku dokumentaciju za grant šemu „Unapređenje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća kroz razvoj klastera – faza II“ koja će se finansirati iz sredstava instrumenata predpristupne podrške za 2016. godinu (IPA 2016)	30.09.2020
22	01-555/6	<i>Rješenje Ne odnosi se na državnu pomoć</i>	<i>Ministarstvo nauke</i>		Tehnopolis	30.09.2020
23	01-591/5	<i>Mišljenje Šema</i>	<i>Zajednica Opština Crne Gore</i>		Mjere podrške preduzetnicima u svim jedinicama lokalne samouprave u cilju suzbijanja	28.09.2020

					posledica pandemije korona virusa (COVID-19)	
24	01-478/11	Mišljenje Šema ne predstavlja državnu pomoć	Ministarstvo ekonomije		Program „Energetski efikasan dom“	06.10.2020
25	01-639/5	Mišljenje Šema ne predstavlja državnu pomoć	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva		Predloga odluke o izmjenama I dopunama Odluke o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću “Monte put” Podgorica I Predloga odluke o izmjeni I dopuni Statuta društva sa ograničenom odgovornošću “Monte put” Podgorica,	06.10.2020
26	01-613	Rješenje Šema	Opština Pljevlja	Preduzetnici, mala i srednja privredna društva.	Odluka o prihvatanju mjera opštine Pljevlja u cilju umanjivanja negativnih ekonomskih posljedica po građane i privredu izazvanih epidemijom zarazne bolesti Covid 19	22.10.2020
27	01-606	Rješenje Šema	Opština Mojkovac	Preduzetnici, mala i srednja privredna društva	Odluka o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine	22.10.2020

					Mojkovac ("Sl. List CG" – opštinski propisi, br. 18/20), Odluka o izmjenama I dopunama odluke o mjerama podrške građanima I privredi na teritoriji opštine Mojkovac ("Sl. List CG" – opštinski propisi, br. 28/20) I Odluka o oslobađanju plaćanja dijela obaveze po osnovu godišnje naknade za korišćenje komercijalnih objekata 67ojima je omogućen pristup sa puta za 2020. Godinu	
28	01-356	Rješenje Šema	Opština Cetinje	Preduzetnici, mala I srednja privredna društva	Odluka o donošenju seta mjera za podršku privrednicima I građanima Prijestonice Cetinje	22.10.2020
29	01-672/5	Rješenje Šema	MORT	Krajnji korisnici fizička lica (sa visokim obrazovanjem, student, srednjoškolci, zaposlena i nezaposlena lica)	Javni poziv za dostavljanje zahtjeva za subvencionisanje kamate tokom grejs perioda datog prilikom reprograma postojećih	29.10.2020

					namjenskih kredita za turizam i ugostiteljstvo	
30	01-697/4	Rješenje Šema	Ministarstvo nauke		Nacrt konkursa za podršku razvoja prioritetne oblasti strategije pametne specijalizacije Crne Gore – Informaciono komunikacionih tehnologija	29.10.2020
31	01-699/	Rješenje Šema	Glavni grad Podgorica	Privredna društva	Nacrt Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju biznis zona Glavnog grada Podgorice	04.11.2020
32	01-602/6	Mišljenje Ne odnosi se na državnu pomoć	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva		Predlog ugovora o donaciji sredstava za realizaciju projekta rekonstrukcije mosta na rijeci Tari u Crnoj Gori uz podršku Kine	19.11.2020
33	01-149/6	Rješenje Šema nije u skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći	Investicioni fond Crne Gore a.d		Predlog Uredbe o osiguranju izvoza od netržišnih rizika	19.11.2020
34	01-699/5	Rješenje - obustava postupka jer je stranka odustala od zahtjeva	Glavni grad Podgorica		Konkurs za podršku ugostiteljima na području Glavnog grada, br. 05-268/1 od 06.05.2020.	03.12.2020

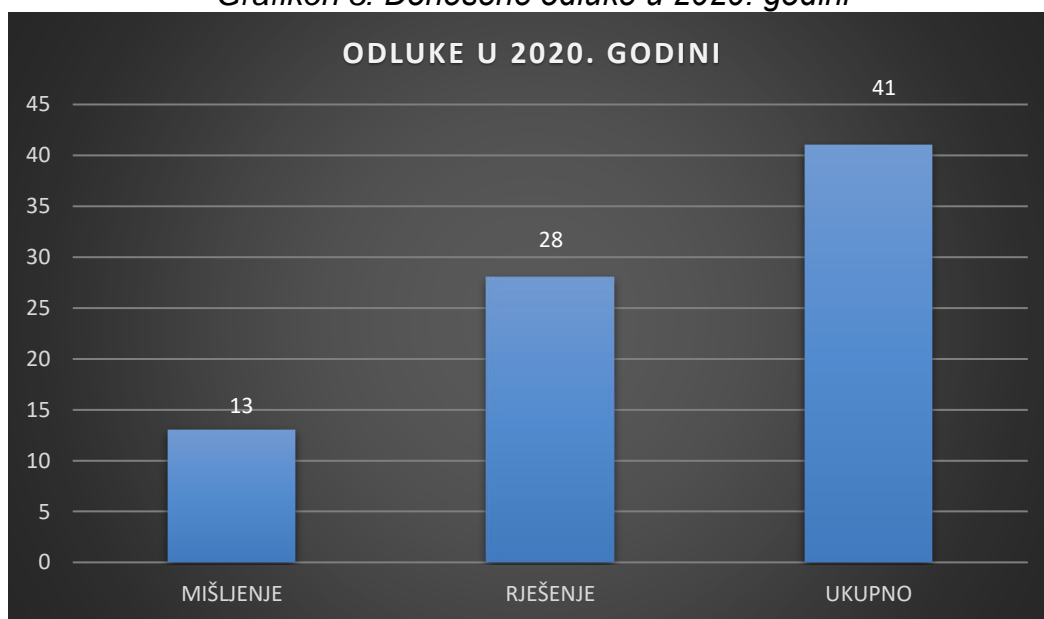
					godine, podniet od strane Glavnog grada Podgorice, jer je stranka odustala od predmetnog zahtjeva	
35	01-560/6	Mišljenje Šema	Opština Tivat	Velikim privrednim društvima, malim i srednim privrednim društvima i preduzetnicima.	Odluka o donošenju mjera za podršku privredi i građanima u opštini Tivat („Sl. List Crne Gore – opštinski propisi”, br. 018/20) i Odluka o donošenju drugog seta mjera za podršku privredi i građanima u opštini Tivat	24.12.2020
36	01-746/4	Mišljenje Šema	Glavni grad Podgorica	Nevladnina organizacije	Nacrt odluke o uslovima i postupku finansiranja projekata i programa nevladinih organizacija	24.12.2020
37	01-691/9	Rješenje Šema	Opština Berane	Velika privredna društva, mala i srednja privredna društva i preduzetnici.	Odluka Opštine Berane o setu ekonomskih mjera sa ciljem ublažavanja posljedica po građane i privredu nastalih usled pandemije Kovid-19	24.12.2020

38	01-558/1 1	Rješenje Šema	Opština Žabljak	Mala srednja privrednim društvima, u svim sektorima.	Odluka Predsjednika opštine Žabljak o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Žabljak Odluka predsjednika opštine Žabljak o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Žabljak	24.12.2020
39	01-718/5	Rješenje Šema	Opština Nikšić	Preduzetnici, mala i srednja privredna društva i JP Autobuska stanica Nikšić.	Odluka o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Nikšić radi ublažavanja posljedica koronavirusa i Odluka o izmjeni Odluke o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Nikšić radi ublažavanja posljedica koronavirusa kao i - Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-663 od 5.5.2020. - Zaključak	29.12.2020

					Opštine Nikšić broj 02-031-663-1 od 5.6.2020. - Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-663-2 od 6.7.2020. - Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-1266 od 4.8.2020. - Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-1434 od 7.9.2020. - Zaključak Opštine Nikšić broj 02-031-1553-5 od 7.10.2020.	
40	01-491/5	Rješenje Šema	Ministarstvo ekonomije	Mikro, mala, srednja i velika preduzeća.	Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020. godinu	29.12.2020

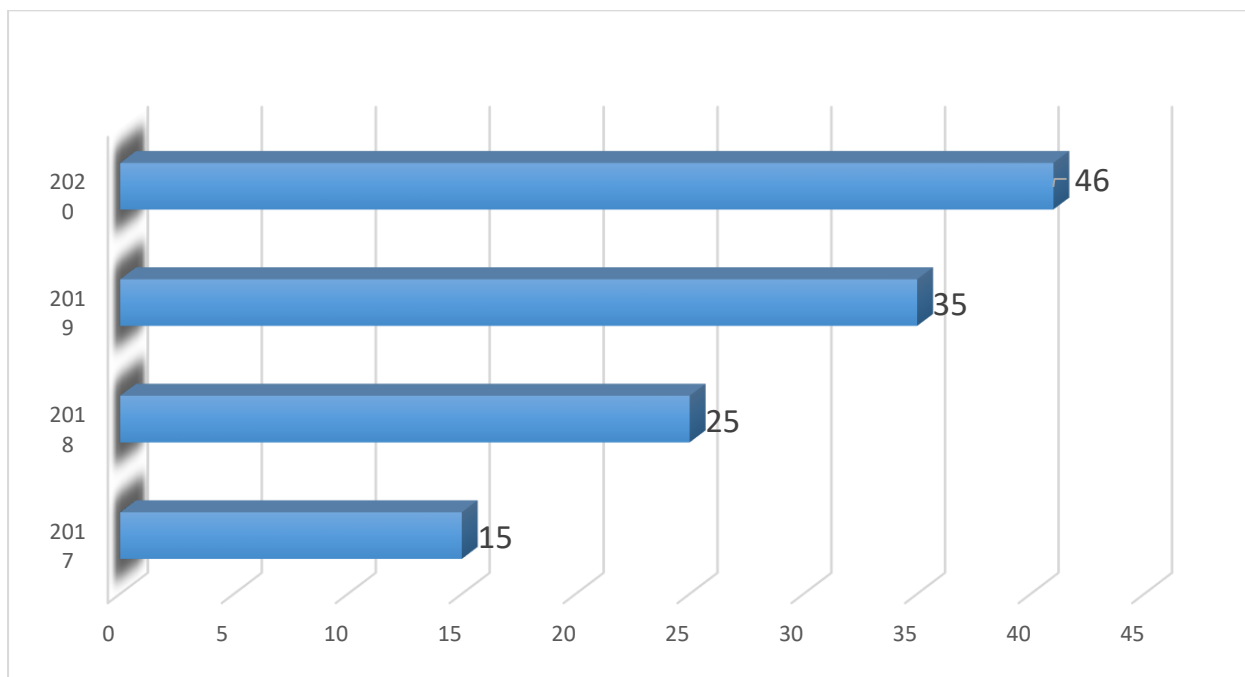
Izvor: Sektor za kontrolu državne pomoći

Grafikon 3: Donešene odluke u 2020. godini

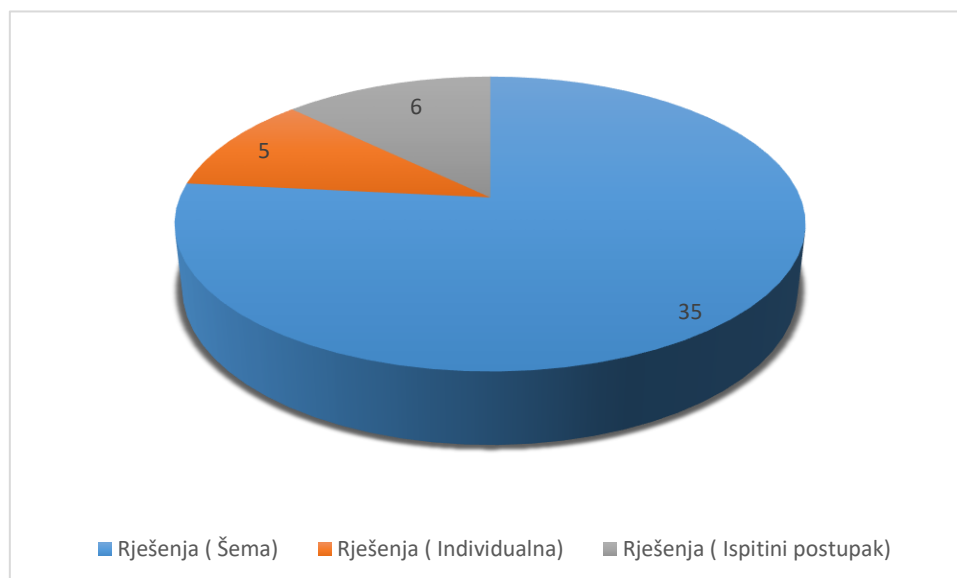
Izvor: Sektor za kontrolu državne pomoći

Grafikon 4: Donešene odluke Komisije za kontrolu državne pomoći i Agencije za zaštitu konkurencije (Savjet) u 2017, 2018, 2019 i 2020 god.

Izvor: Sektor za kontrolu državne pomoći

Grafikon 5: Prikaz strukture usvojenih Rješenja

Izvor: Sektor za kontrolu državne pomoći

Agencija ukazuje da sprovođenje propisa u oblasti kontrole državne pomoći, spada u jednu od novijih grana prava u Crnoj Gori, a dodatno je otežavajuća okolnost i činjenica nužnosti primjene i sprovođenja propisa koji se direktno preuzimaju iz pravne prakse i postupaka EU, a na bazi odredbe člana 73, stav 2 SSP-a, pri čemu se radi o vrlo opsežnim i često komplikovanim dokumentima i pravilima mekog prava EU, što otežava njihovu primjenu. Rad na predmetima iz ove oblasti stoga zahtijeva kontinuirano izučavanje tih propisa i primjenjive sudske prakse, tj. presuda Evropskih sudova kojima se daju tumačenja evropskog prava s jedne strane, i politika i strateških dokumenata Unije s druge strane, koji često daju kontekst pravilima o državnoj pomoći, s obzirom da i ta pravila služe u širem smislu ispunjavanju ciljeva industrijske politike Evropske unije. U tom smislu treba uzeti u obzir da za ispravnu primjenu propisa i vjerodostojnu praksu sprovođenja od strane organa za kontrolu državne pomoći u Crnoj Gori treba uložiti dosta vremena i truda kako bi u krajnjem primjena odgovarala načinu primjene pravila o državnoj pomoći u Evropskoj Uniji. Stoga se može reći da podaci o broju riješenih predmeta ne reflektuju nužno sav uloženi administrativni kapacitet u ovoj oblasti.

14. ZAKLJUČAK

Rezultati ostvareni u 2020. godini, potvrđuju ostvarenje zacrtanih ciljeva sa nivoa Agencije, prvenstveno usmjerenih na jačanje nadzorne uloge, dakle na vođenje postupaka i donošenje odluka u predmetima koji imaju prioritetan značaj za ekonomiju Crne Gore i njene građane. Takođe, Agencija je u 2020 godini posebnu pažnju posvetila davaocima i korisnicima pomoći dodijeljene u skladu sa Privremenim okvirom za mjere državne pomoći u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenja COVID 19.

Obuhvatili smo sve aktivnosti, poslove i postupke koje je Agencija obavljala tokom izvještajnog perioda, a u skladu sa ovlašćenjima i nadležnostima sadržanim u Zakonu o zaštiti konkurencije i Zakonu o kontroli državne pomoći, kao i nizu podzakonskih akata koji detaljnije uređuju pojedina pitanja iz područja politike i prava zaštite konkurencije i državne pomoći.

Evidentno je povećanje obima postupanja u svim segmentima, unaprijeđenje saradnje sa međunarodnim i domaćim institucijama, te drugim aktivnostima neophodnim za ostvarenje navedenih ciljeva. S tim u vezi, predmetne aktivnosti Agencije upućuju na stvaranje uslova za ekonomski rast koji se zasniva na inovacijama i novim ulaganjima, povećanju produktivnosti, rastu zaposlenosti, te jačanju sposobnosti crnogorske ekonomije. Agencija će, imajući u vidu svoje nadležnosti iz Zakona koje primjenjuje, nastaviti da u okviru svojih i administrativnih kapaciteta, istražuje i promoviše slobodnu konkurenciju na tržištu uz poštovanje svih pravila o zaštiti konkurencije utvrđenih Zakonom, prije nego nastupe neotklonjive štete za privrednike i građane Crne Gore, kao i nesmetan razvoj oblasti kakva je državna pomoć.

Transparentan pravni okvir, profesionalne institucije i efikasna implementacija predstavljaju osnov koji u značajnoj mjeri, doprinose razvoju nacionalne ekonomije.

Međutim, treba imati na umu da cilj i svrha Agencije nije represivna uloga u smislu primarnog utvrđivanje povreda i kažnjavanje učesnika, već uspostavanje pozitivnog poslovnog okruženja na tržištu, što uključuje i razvoj svijesti o prihvatljivim obrascima ponašanja i poslovanja na tržištu.

Stoga se dalje kontinuirano unaprijeđenje konkurencije i državne pomoći i u narednom periodu mora fokusirati na tri elementa, i to: Crna Gora mora pokazati da se neophodni pravni okvir, održava i razvija u skladu sa razvojem zakonskih rješenja na nivou EU, administrativni kapaciteti se moraju ojačati i biti efikasni, i konačno, ali i odlučujuće, Crna Gora pokazuje konkretne rezultate primjene antimonopolske politike i kontrole državne pomoći kroz efikasnu primjenu Zakona.

Za članstvo u Evropskoj uniji potrebno je zadovoljiti kako političke, tako i određene ekonomske kriterijume. Na polju zaštite konkurencije ovi kriterijumi su skoro ispunjeni, dok se nastoji unaprijediti i oblast državne pomoći koju je Agencija zakonskim izmjenama preuzela u nadležnost. Takođe i dalje ćemo vršiti kontinuirano usklađivanje sa pravilima koja se primjenjuju u Evropskoj uniji u oblasti zaštite konkurencije i državne pomoći i težiti standardima koji vrijede u Evropskoj uniji. Stoga će naše aktivnosti u narednom periodu biti usmjerene upravo na ispunjavanju navedenih uslova i kriterijuma, naravno u mjeri u kojoj je to moguće sa nivoa naše institucije.

Ključni, i svakako najvažniji cilj Agencije u sljedećem periodu, odnosi se na njenu aktivnost sprovođenja prava zaštite konkurencije sa naglaskom na otklanjanje teških ograničenja konkurencije i sprovođenje aktivne uloge u saradnji sa Evropskom komisijom, pa će u tom smislu Agencija i dalje nastaviti aktivno sarađivati sa Evropskom mrežom za zaštitu konkurencije i tijelima za zaštitu konkurencije drugih država.

Na širem međunarodnom planu, Agencija će nastaviti saradnju sa RCC, OECD-om, GVH i ICN-om, radi pravilne, kontinuirane i usklađene primjene propisa EU.

Predstojeći period će značajno obilježiti i saradnja Agencije sa resornim ministarstvima, kako u daljem usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa pravnim tekovinama EU, tako i u daljoj primjeni i promociji pravila konkurencije i državne pomoći.

Navedeno iz razloga jer i oblast zaštite konkurencije i državne pomoći koje su u nadležnosti Agencije, predstavljaju jedan od značajnijih instrumenata i stubova stvaranja i jačanja jedinstvenog ekonomskog prostora, te će Agencija i dalje permanentno raditi na stvaranju boljih uslova na tržištu Crne Gore.

15. ZAVRŠNI RAČUN ZA 2020. GODINU

15.1. Prihodi Agencije

Plan prihoda Agencije za 2020. godinu pripremljen je u skladu sa zaključcima i preporukama Vlade Crne Gore, a na osnovu usaglašenog stava sa Ministarstvom finansija. Ukupan iznos od **687.448,00€** opredijeljen je i sadržan u Budžetu Crne Gore za 2020. godinu.

Tabela 1: Usporedni prikaz ostvarenih prihoda, 2019.-2020. godina

PRIHODI	2019. GODINA	2020. GODINA	Promjene u%
BUDŽET CRNE GORE	795.506,00	687.448,00	- 15,72
NAKNADE *	911.510,33	668.162,45	- 36.42
DONACIJE / OSTALI IZVORI PRIHODA	—	—	—

Dio prihoda koji se izdvaja po osnovu naknada predviđenih Tarifnikom o visini naknada za poslove iz nadležnosti Agencije iskazuje se na posebnom računu kod Centralne banke Crne Gore.

Sredstva ostvarena po ovom osnovu ne predstavljaju imovinu Agencije i ista su u nadležnosti Ministarstva finansija, tako da Agencija za zaštitu konkurencije nema pravo raspolaganja sa njima.

15.2. Struktura rashoda

Plan rashoda Agencije zasnovan je na realno očekivanim izdacima za obavljanje redovnih aktivnosti i funkcionisanja Agencije u 2020. godini. Svaka pojedinačna stavka planirana je na osnovu rashoda iz 2019. godine, korigovana za planirani nivo promjena u 2020. godini.

15.3. Tekući izdaci

Tekući izdaci su planirani u iznosu od **687.448,00€** i čine ih izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca, materijal i usluge, tekuće održavanje opreme i renta, i to kako slijedi:

15.4. Izdaci za bruto zarade

Izdaci za bruto zarade planirani su iznosom od **412.245,55€** i odnose se na neto zarade stalno zaposlenih, kao i pripadajuće poreze i doprinose u skladu sa utvrđenim zakonskim propisima, a koji se odnose na period u kojem će se zarade i naknade isplaćivati. U okviru planiranih sredstava za ovu stavku izdataka, u cilju jačanja administrativnih kapaciteta, planirana su i sredstva za zarade novozaposlenih radnika, u skladu sa preporukama EK;

15.5. Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge planirani su u iznosu od **90.770,00€** i odnose se na sve kategorije materijalnih troškova, uključujući troškove materijala, službenih putovanja, reprezentacije, električne energije, komunikacionih usluga, konsultantskih usluga, projekata i studija, usluga stručnog usavršavanja i ostalih usluga Agencije.

Planirani **izdaci za tekuće održavanje opreme i održavanja poslovnih prostorija iznose 24.000,00€**. **Kapitalni izdaci** u iznosu od **9.000,00€** planirani su za kupovinu nedostajuće opreme (kancelarijski namještaj, kompjuterska oprema i oprema za informacijski sistem). Troškovi po osnovu **rente** opredijeljeni su u iznosu od **78.750,00€**, predviđeni važećim ugovorima o zakupu poslovnog prostora.

15.6. Ostali izdaci

Ostali izdaci su planirani u iznosu od **67.179,45€**, a čine ih izdaci po osnovu ugovora o dijelu (**12.000,00€**), izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka (**1.560,00€**), izrade i održavanja softvera (**45.919,45€**), izdaci po osnovu osiguranja zaposlenih i imovine (**4.000,00€**), *komunalne naknade* (**2.700,00€**), te ostalo (**1.000,00€**).

Prilikom trošenja planiranih sredstava, Agencija je dosljedno poštovala sve zakonske i druge propise, procedure i zaključene ugovore. U sprovođenju procedura i donošenja odluka i rješenja, Agencija se pridržavala principa dosljednosti i usklađenosti sa primjenljivom Regulativom i Pravnim sistemom Crne Gore, a isključivo sa ciljem ostvarivanja funkcije koja joj je povjerena.

Tabela 2: Budžet Agencije za zaštitu konkurencije za 2020. godinu

Funkcionalna klasifikacija	Ekonomska klasifikacija	Opis	Iznos
40911		Agencija za zaštitu konkurencije	687.448,00
2101		Program: Spriječavanje narušavanja slobodne konkurencije i kontrole državne pomoći	687.448,00
	4	Izdaci	687.448,00
	41	Tekući izdaci	678.448,00
	411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	412.245,55
0411	411-1	Neto zarade	254.460,55
0411	411-2	Porez na zarade	34.700,00
0411	411-3	Doprinosi na teret zaposlenog	83.135,00
0411	411-4	Doprinosi na teret poslodavca	33.800,00
0411	411-5	Opštinski prerez	6.150,00
	412	Ostala lična primanja	5.500,00
0411	412-7	Ostale naknade	5.500,00
	413	Rashodi za materijal	35.420,00
0411	413-1	Administrativni materijal	14.500,00
0411	413-3	Materijal za posebne namjene	2.500,00
0411	413-4	Rashodi za energiju	12.420,00
0411	413-5	Rashodi za gorivo	5.000,00
	414	Rashodi za usluge	55.3500,00
0411	414-1	Službena putovanja	24.000,00
0411	414-2	Reprezentacija	1.350,00
0411	414-3	Komunikacione usluge	15.000,00
0411	414-6	Advokatske, notarske i pravne usluge	1.500,00
0411	414-7	Konsultantske usluge, projekti i studije	15.000,00
0411	414-8	Usluge stručnog usavršavanja	1.000,00
0411	414-9	Ostale usluge	12.500,00
	415	Rashodi za tekuće održavanje	25.000,00
0411	415-2	Tekuće održavanje građevinskih objekata	19.000,00
0411	415-3	Tekuće održavanje opreme	5.000,00
	417	Renta	78.750,00
0411	417-1	Zakup objekta	78.750,00
	419	Ostali izdaci	67.179,45
0411	419-1	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	12.000,00
0411	419-2	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	1.560,00
0411	419-3	Izrada i održavanje softvera	45.919,45
0411	419-4	Osiguranje	4.000,00
0411	419-6	Komunalne naknade	2.700,00
0411	419-9	Ostalo	1.000,00
	44	Kapitalni izdaci	9.000,00
	441	Kapitalni izdaci	9.000,00
0411	441-5	Izdaci za opremu	9.000,00
	46	Otplata dugova	1,00
	463	Otplata obaveza iz prethodnih godina	1,00
0411	4630	Otplata obaveza iz prethodnih godina	1,00

15.7. Izvršenje Budžeta za 2020. godinu - Završni račun

Agencija je u obavezi da, do kraja II kvartala tekuće godine, podnese Vladi Završni račun odnosno da u istom roku Vladi i Skupštini Crne Gore dostavi *Izveštaj o radu* za prethodnu godinu, radi usvajanja. S tim u vezi, a shodno Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG“, br. 32/10 i 14/11 i 16/13) Agencija je Ministarstvu

finansija, dana 28.02.2020. godine, pod brojem 06-400/21-143/1 dostavila Završni račun na propisanim obrascima.

Agencija nema finansijsku nezavisnost, nema svoj žiro račun, tako da se u potpunosti finansira iz Budžeta Crne Gore, odnosno da je ista budžetska potrošačka jedinica.

Na osnovu iznijetog, jasno je da je **Agencija u isključivoj obavezi da svoje finansijsko poslovanje vodi u skladu sa propisima na snazi vezanim za budžetsko poslovanje**, odnosno u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalnih samouprava, te da sačinjava finansijske iskaze u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Republike, Budžete vanbudžetskih fondova i Budžete opština.

S tim u vezi, **Agencija će svoje finansijsko poslovanje i dalje sprovoditi u svemu i u skladu sa propisima budžetskih potrošačkih jedinica, a koje propise ćemo uvijek bez rezervi ispoštovati i u potpunosti primjenjivati.**

15.8. Opšti prihodi

U skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2020. godinu („Sl. list CG“, br. 74/19 od 30.12.2019. godine), Agenciji su po programu spriječavanja narušavanja slobodne konkurencije, kao potrošačkoj jedinici broj 40911, opredijeljena i odobrena sredstva za fiskalnu 2020. godinu po rebalansu u ukupnom iznosu od **687.448,00€**.

15.9. Prihodi od djelatnosti Agencije

Zakonom predviđeno je, između ostalog, da se sredstva neophodna za rad Agencije obezbjeđuju i iz naknada koje se plaćaju Agenciji u skladu sa nadležnostima iz Zakona.

Po tom osnovu, a u skladu sa članom 24 stav 3 Zakona, Agencija je, uz saglasnost Vlade Crne Gore, donijela Tarifnik o visini naknada koje se plaćaju u postupku pred Agencijom (u daljem tekstu: Tarifnik). **Sredstva koja su u 2020. godini, u skladu sa Tarifnikom ostvarena, uplaćivana su na posebne uplatne račune. Agencija nije bila korisnik, odnosno nije imala mogućnost raspolaganja istim, osim na pravo uvida u podatke – odnosno izvode uplatnih računa. Sredstva su u nadležnosti Ministarstva finansija ne predstavljaju imovinu Agencije. Cjelokupan iznos izdvojenih sredstava po osnovu naknada, na kraju kalendarske godine, prenešen je Budžet Crne Gore.**

S tim u vezi, Agencija nije ni bila u obavezi i nije pripremala izjave primaoca za ove prihode u skladu sa tačkom 57 Uputstva o radu državnog trezora. Iz tih razloga, ovi prihodi nijesu ni obuhvaćeni priloženim Završnim računom Agencije za 2020. godinu.

Konačno, treba istaći da je Agencija na dan 31.12.2020. godine, na osnovu naknada koje se plaćaju u postupcima pred Agencijom, na osnovu uvida u izvode banke prihodovala 668.162,45€, s tim što u navedeni iznos nije obuhvaćen dio sredstava koja su takođe prihodovana u 2020.godini od

68.343,00€ i 29.600,00€, odnosno 68.206,31 i 29.341,20 sa uračunatom provizijom, već su od strane Ministarstva prikazana u 2021-oj godini, što je i navedeno u dopisu Ministarstva finansija i socijalnog staranja br. 06-1866/1 od 09.04.2021. godine. Tako da je Agencija u 2020.godini stvarno prihodovala iznos od 765.709,96€.

15.10. Ostali prihodi

U 2020. godini nije bilo prihoda po ostalim osnovama.

➤ Izdaci

Pregled planiranih i ostvarenih izdataka budžeta Agencije za 2020. godinu, sa procentom ostvarenja.

Tabela 5: Pregled planiranih i ostvarenih izdataka budžeta Agencije za 2020. godinu, sa procentom ostvarenja

Ekon. klas.	Opis	Plan budžeta za 2020. godinu	Ostvarenje plana za 2020. godinu	% izvršenja
41	Tekući izdaci	678.448,00	566.675,49	83,73
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca i zaposlenog	412.245,55	362.153,64	87,85
412	Ostala lična primanja	5.500,00	3.816,00	69,38
413	Rashodi za materijal	35.420,00	15.817,06	44,66
414	Rashodi za usluge	55.350,00	31.096,39	56,18
415	Rashodi za tekuće održavanje	24.000,00	18.902,98	78,76
417	Renta	78.750,00	76.863,41	97,60
419	Ostali izdaci	67.179,45	58.026,02	86,37
44	Kapitalni izdaci	9.000,00	8.930,98	100,00
441	Kapitalni izdaci	9.000,00	8.930,98	99,23
46	Otplata dugova	1,00	0,00	0,00
463	Otplata obaveza iz prethodnih godina	1,00	0,00	0,00
	Svega	687.448,00	575.606,47	83,73

➤ Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca i ostala lična primanja

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu ličnih primanja, sa procentom ostvarenja:

Tabela 4

Eko n. klas.	Ekon. klas.	OPIS	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
411		Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca i zaposlenog	412.245,55	362.153,64	87,85
	4111	Neto zarade	254.460,55	220.130,70	86,51
	4112	Porez na zarade	34.700,00	29.570,15	85,22
	4113	Doprinosi na teret zaposlenog	83.135,00	78.753,46	94,85
	4114	Doprinosi na teret poslodavca	33.800,00	29.163,83	86,28
	4115	Opštinski prirez	6.150,00	4.435,50	72,12

Izdaci po osnovu bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 63,91%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 62,92%.

➤ **Ostala lična primanja**

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu ostalih ličnih primanja

Tabela 5

Ekon. klas.	Ekon. klas.	O P I S	Plan za 2019. godinu	Ostvareno u 2019. godini	Indeks
412		Ostala lična primanja	5.500,00	3.816,00	69,38
	4127	Ostale naknade	5.500,00	3.816,00	69,38

Izdaci po osnovu rashoda za ostala lična primanja u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 0,67%%, a u ukuno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 0,66%.

➤ **Rashodi za materijal**

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za materijal, sa procentom ostvarenja

Tabela 6

Ekon. klas.	Ekon. klas.	O P I S	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
413		Rashodi za materijal	35.420,00	15.817,06	44,66
	4131	Administrativni materijal	14.500,00	8.949,26	61,72
	4133	Materijal za posebne namjene	2.500,00	410,80	16,43
	4134	Rashodi za energiju	12.420,00	4.481,26	36,08
	4135	Rashodi za gorivo	5.000,00	1.975,74	39,51

Izdaci po osnovu rashoda za materijal u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 2,33%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 2,30%.

➤ **Rashodi za usluge**

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za usluge, sa procentom ostvarenja

Tabela 7

Ekon. klas.	Ekon. klas.	O P I S	Plan za 2019. godinu	Ostvareno u 2019. godini	Indeks
414		Rashodi za usluge	55.350,00	31.096,39	56,18
	4141	Službena putovanja	9.000,00	2.417,25	26,86
	4142	Reprezentacija	1.350,00	375,00	27,78
	4143	Komunikacione usluge	15.000,00	12.304,40	82,03
	4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	1.500,00	166,67	11,11
	4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	15.000,00	10.726,85	71,51
	4148	Usluge stručnog usavršavanja	1.000,00	54,57	5,46
	4149	Ostale usluge	12.500,00	5.051,65	40,41

Izdaci po osnovu rashoda za usluge u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 5,49%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 5,40%.

➤ **Rashodi za tekuće održavanje**

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za tekuće održavanje, sa procentom ostvarenja:

Tabela 8

Ekon. klas.	Ekon. klas.	O P I S	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
415		Rashodi za tekuće održavanje	24.000,00	18.902,98	78,76
	4152	Tekuće održavanje građev. objek.	19.000,00	16.138,98	84,94
	4153	Tekuće održavanje opreme	5.000,00	2.764,00	55,28

Rashodi po osnovu tekućeg održavanja u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 3,34%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 3,28%.

➤ **Renta**

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za rentu, sa procentom ostvarenja:

Tabela 9

Ekon. klas.	Ekon. klas.	O P I S	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
417		Renta	78.750,00	76.863,41	97,60
	4171	Zakup objekata	78.750,00	76.863,41	97,60

Izdaci po osnovu rente u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 13,56%, a u ukupnim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 13,35%.

➤ **Ostali izdaci**

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu ostalih izdataka sa procentom ostvarenja:

Tabela 10

Ekon. klas.	Ekon. klas.	O P I S	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
419		Ostali izdaci	67.179,45	58.026,02	86,37
	4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	12.000,00	8.367,13	69,73
	4192	Izdaci po osnovu troš. sudskih postupaka	1.560,00	0,00	0,00
	4193	Izrada i održavanje softvera	45.919,45	45.643,29	99,40
	4194	Osiguranje	4.000,00	2.651,38	66,28
	4196	Komunalne naknade	2.700,00	1.364,22	50,53
	4199	Ostalo	1.000,00	0,00	0,00

Rashodi po osnovu ostalih izdataka u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 10,24%, a u ukupnim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 10,08%.

➤ **Kapitalni izdaci**

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu kapitalnih izdataka, sa procentom ostvarenja:

Ekon. klas.	Ekon. klas.	O P I S	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
441		Kapitalni izdaci	9.000,00	8.930,98	99,23
	4415	<i>Izdaci za opremu</i>	9.000,00	8.930,00	99,23

Rashodi po osnovu kapitalnih izdataka u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 1,58%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu učestvuju sa 1,55%.

➤ **Otplata dugova**

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu otplate obaveza iz prethodnih godina, sa procentom ostvarenja:

Tabela 12

Ekon. klas.	Ekon. klas.	O P I S	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
463		Otplata dugova	1,00	0,00	0,00
	4630	<i>Otplata obaveza iz prethodnih godina</i>	1,00	0,00	0,00

Izdaci po osnovu otplate duga u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 0,00%, a u ukupnim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 0,00%.

➤ **Izvršenje budžeta za 2020. godinu - Završni račun**

Ukupna sredstva odobrena Agenciji za fiskalnu 2020. godinu, u skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj 61/20/) iznose 687.448,00€, a utrošena su u iznosu od 575.606,47€ (procenat izvršenja je 83,73%).

➤ **Izveštaj o neizmirenim obavezama i drugi izveštaji**

U Izveštaju o neizmirenim obavezama, sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, Agencija nije imala neizmirenih obaveza po bilo kojem osnovu.

U izvještaju o načinu utroška sredstava iz tekuće budžetske rezerve, stoji da Agencija u 2020. godini nije koristila sredstva iz tekuće budžetske rezerve. Izjavom o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine, stoji da Agencija nije imala utroška sredstava po ovom osnovu.

➤ *Pokretna imovina*

Rješenjem v.d. direktora broj, 06-840/1 od 14.12.2020. godine, formirana je Komisija za popis nepokretne i pokretne imovine sa kojom raspolaže Agencija, sa stanjem na dan 31.12. 2020. godine i shodno tome dostavi Izvještaj o izvršenom popisu i obilježavanju pokretne i nepokretne imovine Agencije za zaštitu konkurencije, na dan 31.01.2021. godine, sa detaljnim priložima sa prikazanim finansijskim podacima (nabavna vrijednost, ispravka vrijednosti i sadašnja vrijednost), u skladu sa odredbama Zakona o državnoj imovini („Sl. list CG“, br. 21/09 i 40/11) i Uredbe o izvršenom popisu nepokretne i pokretne imovine, sa stanjem na dan 31.12. 2020. godine, sa svim potrebnim priložima.

➤ *Organizacija i kadrovska osposobljenost*

Unutrašnja organizacija i način poslovanja Agencije u 2019. godini definisana je u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije kojim su obrazovane sljedeće organizacione jedinice: Sektor za utvrđivanje zabranjenih sporazuma, zloupotrebe dominantnog položaja, procjenu koncentracija, pojedinačnih izuzeća i sektorskih analiza, Sektor za kontrolu državne pomoći i Služba za opšte poslove i finansije. Nadležnosti Sektora za utvrđivanja zabranjenih sporazuma i zloupotrebe dominantnog položaja, procjenu koncentracija, pojedinačnih izuzeća i sektorskih analiza razvrstane su u četiri odsjeka, i to:

- Odsjek za utvrđivanje zabranjenih sporazuma,
- Odsjek za utvrđivanje zloupotrebe dominantnog položaja,
- Odsjek za procjenu koncentracija i pojedinačnih izuzeća i
- Odsjek za sektorske analize.

Nadležnosti Sektora za kontrolu državne pomoći razvrstane su u dva odsjeka i to :

- Odsjek za utvrđivanje usklađenosti državne pomoći i
- Odsjek za Neposrednu kontrolu.

Poslovi računovodstva i finansija obavljaju se u okviru Službe za opšte poslove i finansije.

➤ *Budžetsko poslovanje*

Agencija obavlja budžetsko poslovanje u skladu sa Zakonom o budžetu i Uputstvom o radu državnog trezora i drugim relevantnim propisima.

➤ *Interna akta i služba za unutrašnju reviziju*

Agencija je u skladu sa Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, dana 18.06.2013. godine pod brojem 01-110/1, usvojila knjigu procedura-Finansijsko upravljanje i kontrola (FCM). Agencija je takođe i potpisala Sporazum o povjeravanju poslova unutrašnje revizije u Agenciji Odjeljenju za unutrašnju reviziju resornog Ministarstva ekonomije, odnosno Ministarstva ekonomskog razvoja kako se sada Ministarstvo zove.

➤ *Javne nabavke*

Shodno Planu javnih nabavki za budžetsku 2020. godinu, planirani iznos javnih nabavki Agencije u 2020. godini **za nabavku roba i usluga iznosio je 89.556,46,00€**. Prema Izvještaju o dodijeljenim javnim nabavkama u 2020. godini realizovano je: **(obrazac A)26,208,06€ Izvještaj o sprovedenim postupcima i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama. Preostali iznos iz plana javnih nabavki realizovan je i sproveden nabavkama male vrijednosti, predvidjenih Zakonom o javnim nabavkama i koji nije moguće predvidjeti planom javnih nabavki za tekuću godinu (obrazac B),37.834,84€-Izvještaj o sprovedenim nabavkama male vrijednosti, obrayac C 0,00€.** Po novom Zakonu o javnim nabavkama dodaju se Obrasci 2 , odnosno - Statistički izvještaj o sprovedenim postupcima javnih

nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama sa stanjem 0,00 € i **Obrazac 3 Izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke sa stanjem 56.100,43€.**

Plan javnih nabavki i Izvještaj o realizaciji Plana javnih nabavki za 2020. godinu uredno su, i u rokovima predviđenim pozitivnim propisima, dostavljeni nadležnim institucijama.

➤ *Sudski sporovi i potencijalne obaveze*

Prema izjavi rukovodstva, na dan 31.12.2020. godine, protiv Agencije se ne vodi nijedan sudski ili bilo koji drugi postupak/spor, niti Agencija vodi sudske postupke/sporove protiv trećih lica.

➤ *Godišnji izvještaj internog revizora za 2020.godinu*

Godišnji izvještaj internog revizora za 2020-u godinu nije radjen od strane nadležnog Ministarstva ekonomije, odnosno internog revizora, s obrazloženjem da je radjen prethodne godine, tako da nijesmo planirani za internu reviziju u 2020. godini.

U prilogu skenirani ovjereni obrazac broj 3 „Izvještaj o novčanim tokovima III“ iz završnog računa za 2020. godinu.

Organizacioni kod: 409112101
Obrazac 3
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA III

Godina 2020
 Period 01.01-31.12.
 (u €)

redni broj	NOVČANI TOK-EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	Plan	Izvršenje	
			Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
1	PRIMICI			
1.1	Opšti prihodi	687.448,00	619.624,49	575.606,47
1.2	Namjenski prihodi			
1.3	Sopstveni prihodi			
1.4	Donacije			
1.5	Pozajmice i krediti			
I	Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)	687.448,00	619.624,49	575.606,47
2	IZDACI			
2.1	Tekući izdaci	678.448,00	598.694,51	566.675,49
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	412.245,55	381.193,44	362.153,64
2.1.2	Ostala lična primanja	5.501,00	4.193,80	3.816,00
2.1.3	Rashodi za materijal	35.420,00	40.757,48	15.817,06
2.1.4	Rashodi za usluge	55.350,00	53.628,50	31.096,39
2.1.5	Tekuće održavanje	24.000,00	24.400,98	18.902,98
2.1.6	Kamate	1,00		
2.1.7	Renta	78.750,00	84.288,60	76.863,41
2.1.8	Subvencije			
2.1.9	Ostali izdaci	67.179,45	10.231,71	58.026,02
2.2.	Transferi za socijalnu zaštitu			
2.2.1	Prava iz oblasti socijalne zaštite			
2.2.2	Sredstva za tehnološke viškove			
2.2.3	Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja			
2.2.4	Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite			
2.2.5	Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja			
2.3.	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru			
2.4.	Kapitalni izdaci	9.000,00	20.929,98	8.930,98
2.5.	Pozajmice i krediti			
2.6.	Otplata dugova	1,00	0,00	0,00
2.7.	Rezerve			
II	Ukupno izdaci (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4 + 2.5 + 2.6 + 2.7)	687.448,00	619.624,07	575.606,47

U Podgorici 18.02.2021. god.

Lice odgovorno za
sastavljanje izvještaja

B. Čurčić

